



§ 12 godkendelse af malkekvægbesætning

**Bybjerggård
Hastrupvej 20
4720 Præstø**

Matr. nr. 5a Hastrup By, Beldringe

Geo. Environ nr. 390-20-000058
Sags nr. 2008-32491
Dato 23. august 2010
Sagsbehandler: Line Brandt Dissing

Stamoplysninger

Virksomhedens navn:	I/S Bybjerggård
Virksomhedens placering	Hastrupvej 20, 4720 Præstø
Virksomhedens art	Landbrug, mælkeproduktion.
Virksomhedsejer	Wessel Doldersum
Matr. Nr.	5a
Ejerlav	Hastrup By, Beldringe
CVR nr.	19261948
Ejendomsnummer	3900012824
CHR nr.	15208
Godkendelsesdato	23. august 2010
Tilsynsmyndighed	Vordingborg Kommune

Resume og samlet vurdering

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hastrupvej 20, 4720 Præstø. Wessel Doldersum har søgt om godkendelse til at udvide sin kvægbesætning på ejendommen, Hastrupvej 20, 4720 Præstø. Udvidelsen vil være fra 400 køer til i alt 520 køer med opdræt, i alt 948 DE.

I forbindelse med udvidelsen vil der blive bygget en ny kostald og to nye gyllebeholdere.

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 400 m fra nærmeste landsby, Hastrup.

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune en godkendelse i henhold til § 12 til husdyrbruget på en række nærmere vilkår.

1. Indholdsfortegnelse

Stamoplysninger	2
Resume og samlet vurdering	2
1. Indholdsfortegnelse	3
2. Generelle forhold	4
3. Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold	7
3.1 Husdyrbrugets placering i landskabet	7
3.2 Husdyrbrugets samlede anlæg	9
4. Husdyrhold og staldindretning.....	9
4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning	9
4.2 Staldindretning	10
4.3 Energi- og vand.....	11
4.4 Spildevand herunder regnvand	12
4.5 Affald	13
4.6 Foder og ensilage	13
4.7 Driftsforstyrrelser og Uheld.....	13
5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering	14
5.1 Gødningstyper og mængder	14
5.2 Fosfor og lavbundsarealer.....	16
5.3 Nitrat.....	16
5.4 Udspretningsarealer	17
6. Forurening og gener fra husdyrbruget	18
6.1 Lugt	18
6.2 Støj.....	19
6.3 Transport.....	20
6.4 Lys	21
6.5 Ammoniak	22
6.6 Skadedyr	22
6.7 Støv.....	23
7. Påvirkning fra arealerne og anlægget	23
7.1 Husdyrbelastningen i oplandet til Præstø Fjord og Jungshoved Nor.....	23
7.2 Påvirkning fra stald, lager og de anmeldte arealer	23
7.3 Påvirkning af Præstø Fjord og Bøgestrømmen	24
7.4 Påvirkning af beskyttede naturtyper	25
7.5 Påvirkning af vandløb og større søer	29
7.6 Påvirkning af bilag IV arter	30
7.7 Nitrat til grundvand	31
8. Bedste tilgængelige teknik	32
8.1 Staldsystemer	32
8.2 Ressourcer.....	33
8.3 Gødningsopbevaring	33
8.4 Udbringning af husdyrgødning	34
8.5 Management	34
8.6 Samlet vurdering af BAT	35
9. Egenkontrol	35
10. Alternative løsninger og 0-alternativet.....	35
11. Husdyrbrugets ophør.....	36
Bilag 1. Situationsplan for Hastrupvej 20	37
Bilag 2. Transportrute	38
Bilag 3. Beskyttet natur 1	39
Bilag 4. Beskyttet natur 2	40
Bilag 5. Beskyttet natur 3	41
Bilag 6. Vandløb	42
Bilag 7. Nærmeste § 7 område	43
Bilag 8. Nærmeste Natura 2000 område	44
Bilag 9. Drikkevandsinteresser i området.....	45
Bilag 10. Oplandet til Præstø Fjord og Jungshoved Nor.....	46
Bilag 11. Nitratklasser	47
Bilag 12. Fosforklasser og lavbundsarealer	48
Bilag 13. Beredskabsplan.....	49
Bilag 14. Relevante miljøregler	56

2. Generelle forhold

I dette kapitel beskrives en række juridiske forhold ved godkendelsen, såsom husdyrholdets størrelse, godkendelsens gyldighed og retsbeskyttelse.

Offentlighed

Ansøgningen blev indsendt første gang den 22. december 2008. Ansøgningen om miljøgodkendelse har været annonceret i Sydsjællands Tidende som er en gratis husstandsomdelt lokalavis, som dækker hele kommunen. Annoncering af modtagelse af ansøgningen skete den 21. januar 2010 med frist til den 18. februar 2010 til at fremkomme med bemærkninger. Der blev tillige annonceret på kommunens hjemmeside. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Ansøger og ansøgers konsulent er fremkommet med kommentarer som så vidt muligt er indarbejdet i denne godkendelse.

Den 1. juli 2010 forelå der et udkast til miljøgodkendelse som blev sendt i 6 ugers offentlig høring. Offentlighedsfasen blev afsluttet den 12. august og der indkom kun enkelte bemærkninger fra landmand og konsulent, disse er vurderet og indarbejdet i godkendelsen.

Meddelelse om godkendelse

På grundlag af de foreliggende oplysninger meddeler Vordingborg Kommune godkendelse til udvidelsen af kvægbedriften på de vilkår som fremgår af denne godkendelse. Det er endvidere Vordingborg Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Bedriften skal ud over denne miljøgodkendelse også leve op til de enhver tid gældende love og bekendtgørelse for landbrug. Dette gælder også selvom reglerne kan være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Meddelelsespligt – anlæg, arealer og ejerforhold

Såfremt der foretages ændringer på bedriften, skal kommunen orienteres, og foretage vurdering om eventuelle ændringer, skal udløse krav om et tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen. Udskiftning af arealer indenfor samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i husdyrbekendtgørelsen¹.

Gyldighed, retsbeskyttelse og revurdering

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 23.08.2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i husdyrloven²

Det skal bemærkes, at Vordingborg Kommune altid kan ændre vilkårene for bedriftens egenkontrol. Hvis den meddelte godkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10 år, tages op til revurdering jf. 17 i husdyrbekendtgørelsen¹. Den første revurdering skal dog foretages efter 8 år, dvs. i 2018.

¹ Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20/12-2006

Sagens akter:

Følgende sagsakter er indgået i sagen:

Ansøgning om miljøgodkendelse skema 10800, version 7 Andet supplerende materiale

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til reglerne i husdyrloven. Ansøgningen vil tillige blive vurderet i forhold til habitatdirektivet³

Klagevejledning og offentliggørelse

Afgørelsen om miljøgodkendelse kan påklages til Miljøklagenævnet inden 4 uger fra afgørelsens annoncering. Det vil sige inden torsdag den 30. september 2010.

Miljøklagenævnet kan bestemme, om en klage har opsættende virkning.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen fremsendes til Vordingborg Kommune, som videresender denne til Miljøklagenævnet sammen med sagens øvrige bilag.

Klageberettiget er ansøger, diverse organisationer og enhver som har væsentlig individuel interesse i sagen. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Sydsjællands Tidende den 1. september 2010.

Såfremt afgørelsen påklages vil dette blive meddelt ansøger.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene jf. husdyrlovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder fra annoncering af afgørelsen.

Med venlig hilsen

Line Brandt Dissing

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 01.05.07 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afgørelsen er sendt til

Ansøger, Wessel Doldersum, Hastrupvej 20, 4720 Præstø.

Kopi af afgørelsen er sendt til:

Landboforeningen Gefion, att. Heidi Ledskov, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, hsl@gefion.nu
Statens Miljøcenter, Nykøbing, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. post@nyk.mim.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. K. DN@DN.dk
DN, Vordingborg afd. v/ Martin Vestergaard, Vordingborg@dn.dk
Miljøstyrelsen, Strandgade 29, 1401 København K. mst@mst.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
Sundhedsstyrelsen, Islands Brygge 67, 2300 København S, sst@sst.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaagade 1, 7100 Vejle, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
Friluftsrådet, v. Terkel Jakobsen, Nellikevej 4, 4930 Maribo, jakobsen.terkel@gmail.com

Ejere af forpagtede arealer:

Svend Erik Lorentzen, Mønvej 43, 4720 Præstø
Karl-Eli Jensen, Hastrupvej 17, 4720 Præstø
Jan Hansen, Hovedvejen 118, 4720 Præstø

Naboer:

Hastrupvej 24, 4720 Præstø. Erik Waage Johansen, Valnæsvej 18, 4840 Nr. Alslev
Hastrupvej 26a og Hastrupvej 22, 4720 Præstø. Henning Asbæk Olsen, Hastrupvej 22, 4720 Præstø
Hastrupvej 26a og Hastrupvej 22, 4720 Præstø. Jette Johanne Kragh, Hylledevej 20, 4683 Rønnede
Quali-Mal Aps, Skovgårdsvej 1, 4720 Præstø
Kim Weinreich & Yvonne Buch, Skovgårdsvej 3, 4720 Præstø
Skovgårdsvej 5, 4720 Præstø. (Jørgen Dalsgaard Andersen, Hjortevænget 14, 4760 Vordingborg)
Bodil Kudsk, Hovedvejen 120, 4720 Præstø

Vilkår for generelle forhold

- 2.1 Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgnings-skema 10800, version 7 og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.

3. Husdyrbrugets Beliggenhed og planmæssige forhold

I dette kapitel beskrives og vurderes projektet set i forhold til afstandskrav til naboer, vandforsyning, offentlig vej m.v. samt husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredning m.v. Desuden beskrives og vurderes husdyrbrugets placering i landskabet med hensyn til landskabelige værdier. Som det ses i tabel 3.1 er alle afstandskrav overholdt.

3.1 Husdyrbrugets placering i landskabet

Ca. 400 m nordøst for landsbyen Hastrup ligger landbrugsejendommen Hastrupvej 20 i et morænelandskab 20 moh., på den østlige side af den nord-sydgående, sydsjællandske højderyg midt imellem Præstø Fjord mod øst og de lavtliggende, afvandede områder i Køng Mose og Lundby Mose i vest.

Landskabet her opleves som et højtliggende, svagt kuperet og mod nordøst svagt skrånende morænelandskab. De høje morænejorder præges af stjerneudskiftede landsbyer, mens lavbundsarealerne i den ca. 450 m nord for liggende tunneldal og de højere beliggende og stærkt kuperede områder syd for henligger som hhv. natur/brakarealer og skov.

Landsbyen Hastrup er også en typisk stjerneudskiftet landsby, og Hastrupvej 20 er et klassisk eksempel på en gård, der er flyttet ud fra landsbyen, hvor den nu ligger centralt på sine jorder uden naboer i nærheden.

Hastrups beliggenhed midt på den sydsjællandske højderyg har i øvrigt betydning for infrastrukturen. Ca. 700 m øst for Hastrupvej 20 gennemskæres landskabet af den snorlige kongevej til Vordingborg, og ca. 1100 m vest for ejendommen løber nutidens hovedfærdselsåre, Sydmotorvejen.

Langs Hastrupvej findes der enkelte, ca. 10 år gamle bornholmsk røn, og omkring indkørslerne til ejendommen og omkring en maskinhal af ældre dato findes der et enkelt, solitært, gammelt løvtræ samt ca. 35 år gamle gruppeplantninger, hovedsageligt bestående af gran- og birketræer. Ved de nye stalde mod øst findes der små beplantninger med bøgpur og enkelte solitærtræer. Herudover fremtræder hele den udskiftede matrikel 5a, Hastrup By, Beldringe, meget åbent og intensivt opdyrket uden anden beplantning end de levende hegn i ejendomsskel mod nordvest, øst og syd.

På en mark ca. 400 m syd for ejendommen findes et mindre, tilgroet vandhul, som er beskyttet iht. NBL §3. Ved naboskel mod øst, ud mod den gamle landevej, ligger en §3-beskyttet sø.

Arealet, som ønskes bebygget, ligger i (på grænsen til) et område, der i Vordingborg Kommunes kommuneplan 2009-2021 er udlagt som jordbrugs- og beskyttelsesområde samt geologisk interesseområde pga. den nord for liggende tunneldal og fra Præstø til Næstved løbende tunneldal med åslignende flanker. Landskabeligt set vurderes projektet dog ikke at være i konflikt med disse interesser, da nybyggeriet sker i tilknytning til eksisterende bygninger, midt på det udskiftede areal oppe på selve morænefladen.

Den ny stald vil – som de øvrige, 3 nyere stalde – primært blive synlig fra øst, hvor de grønmalede gavle og røde mure med portåbninger i gavlene fremstår markant og tydeligt i det åbne landskab, mens det svagt skrånende landskab dækker for det store bygningsanlæg set fra Hastrup landsby mod vest, således at primært tagfladen bliver synlig herfra.

I følgende tabeller 3.1 er oplyst om kravene i henhold til husdyrloven og tabel 3.2 er oplyst om afstandskravene til landskabelige hensyn.

Tabel 3.1 Afstandskrav

Afstand fra stalde til:	Reel afstand	krav
Enkelt vandindvindingsanlæg (eget)	> 285	25 m
Fælles vandindvinding	> 285	50 m
Vandløb, dræn, søer	400	15 m
Offentlig vej	40	15 m
Egen beboelse	20	15 m
Naboskel	> 285	30 m

Landskabelige hensyn	Afstand til nærmeste, m
Natura 2000 område	2.400
Regionalt naturbeskyttelsesområde	800
Uforstyrrede landskaber	> 3.000
Særlig geologisk værdi	Ligger i udkanten
Rekreativt interesseområde	560 m
Lavbundsarealer	300 m øst og 500 m syd
Skovrejsningsområder	45 m mod syd og 250m mod nord
Kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer	Ingen

I tabel 3.3 er oplistet en række af træer og buske der er hjemmehørende i Vordingborg Kommune.

Tabel 3.3 Oversigt over hjemmehørende danske træer og buske.

Træer	Småtræer	Buske
Ask, <i>Fraxinus excelsior</i>	Navr, <i>Acer campestre</i>	Bened, <i>Euonymus Europaeus</i>
Avnbøg, <i>Carpinus betulus</i>	Sejlepil, <i>Salix caprea</i>	Dunet gedeblad, <i>Lonicera xylosteum</i>
Bøg, <i>Fagus Sylvatica</i>	Skovæble, <i>Malus sylvestris</i>	Gråpil, <i>Salix cinerea</i>
Elm, <i>Ulmus glabra</i>	Almindelig røn, <i>Sorbus Aucuparia</i>	Hunderose, <i>Rosa canina</i>
Fuglekirsebær, <i>Prunus avium</i>		Hvidtjørn, <i>Crataegus monogyna</i>
Rødel, <i>Alnus Glutinosa</i>		Hylde, <i>Sambucus nigra</i>
Småbladet lind, <i>Tilia Cordata</i>		Hæg, <i>Prunus padus</i>
Stilkeg, <i>Quercus robur</i>		Kvalkved, <i>Viburnum opulus</i>
		Rød kornel, <i>Cornus sanguinea</i>
		Slåen, <i>Prunus spinosa</i>
		Vrietorn, <i>Rhamnus catharticus</i>
		Æblerose, <i>Rosa rubiginosa</i>

På baggrund af det fremsendte projektmateriale stilles der ikke vilkår til beplantning, da det vurderes, at projektet har meget lille landskabelig betydning set fra offentlig vej. Der vil dog blive fremsat forslag til beplantning, der vurderes at kunne forskønne ejendommen. Det vurderes at planterne skal vælges fra tabel 3.3 for at falde bedst muligt ind i den eksisterende beplantning.

- Der kan beplantes omkring gyllebeholderne, så der afskærmes mod Hastrupvej. Beplantning bør være min i samme højde som gyllebeholderne.
- Der kan plantes 3 klynger af træer ud for gavlene mod øst.

3.2 Husdyrbrugets samlede anlæg

I forbindelse med denne udvidelse, vil der blive bygget en ny gyllebeholder og en ny kostald. Kostalden vil blive bygget i samme farver og stil som de eksisterende stalde på ejendommen. Gyllebeholderen placeres sammen med de eksisterende beholdere (bilag 1). Det vurderes derfor ikke, at udvidelsen vil virke markant i landskabet, da der er tale om et omfattende bygningsset i forvejen.

4. Husdyrhold og staldindretning

I dette afsnit beskrives husdyrholdets størrelse og sammensætning. Desuden gives en beskrivelse af staldindretningen på husdyrbruget og husdyrbrugets samlede anlæg.

4.1 Husdyrholdets størrelse og sammensætning

Tabel 4.1 Det tilladte dyrehold før og efter ændringen:

Dyretype	Antal dyr godkendt	Antal dyr efter udvidelsen	Max antal dyr på bedriften (+ 5%)
Malkekøer (tung race)	400	520	546
Kvier (6 mdr. til kælvning)	0	440	462
Tyrekalve op til 55 kg	0	285	
Kalve (0 mdr. til 6 mdr)	252	154	
DE	522	948	

Der tillades et dyrehold på bedriften med 520 malkekøer (tung race), 440 kvier og 285 tyrekalve og 154 kviekalve. Max antal dyr på bedriften er det ansøgte antal dyr + 5 % i hver dyregruppe af køer og kvier. Det er det antal, der til enhver tid max må være på bedriften, der må dog aldrig være mere end 948 DE i gennemsnit over det seneste år (vilkår 4.1). Hvis antal DE overskrides over en 3-årig periode vil det straks udløse krav om miljøgodkendelse.

Kvierne er pt. på kviehotel, men vil i forbindelse med denne godkendelse blive taget hjem på ejendommen. Det er derfor at der i tabel 4.1 er 0 kvier på ejendommen før udvidelsen.

Vurdering

Det vurderes at være hensigtsmæssigt at stille vilkår om max. dyrehold på en enkelt dag. På denne ejendom sker kælvningerne kontinuert, så der vil ikke opstå tider på året, hvor der er mange dyr. Der stilles dog vilkår om, at grænserne for lugt og ammoniak ikke må overskride de værdier der er angivet i ansøgningsskemaet.

Vilkår

4.1 Den årlige husdyrproduktion må ikke overstige 948 DE, svarende til:

- Malkekøer, tung race (520 stk.)
- Kvieopdræt (440 stk.)
- Småkalve 0-6 mdr. (154 stk.)
- Tyrekalve op til 55 kg (285 stk.)

Indenfor dette produktionsniveau tillades mindre sæsonudsving samt tilpasninger pga. sygdom, mange nykælvende og lignende, så længe det maksimale antal DE ikke overstiger 948 DE/år⁴. De maksimale udsving er vist i tabel 4.1. Dog må lugtgenerne og ammoniakfordampningen ikke øges i forhold til det ansøgte.

4.2 Staldindretning

Den eksisterende kostald er fra 2001 og er indrettet med spaltegulv og sengebåse. I stalden er der 292 stipladser. Der er monteret skraber på spalterne ved foderbordet. I 2001 blev etableret en malkekarrusel i en separat bygning. Derudover blev der etableret en ny plansilo. I malkestalden er der 2 kælvnings-/ sygebokse med dybstrøelse.

I 2004 blev der opført en ny ungdyrstald. Ungdyrstalden er indrettet med sengebåse og spaltegulv. Dette staldafsnit blev bygget om i 2006, hvorefter der blev plads til ca. 110 malkekøer.

I et lukket afsnit i ungdyrstalden går småkalve (kviekalve) på dybstrøelse indtil de er ca. 3-4 mdr.. Der er 3 bokse til max. 17 kalve/boks og 1 boks til 13 kalve. Kalve over 3-4 mdr. går i staldafsnittet med sengebåse og spaltegulv.

Tyrekalvene har hidtil været fjernet fra stalden når de vejer 55 kg. Denne drift fortsætter efter udvidelsen. Tyrekalvene står i kalvehytter udenfor.

I 2007 er kostalden forlænget med 8 kælvningsbokse og 58 pladser med sengebåse og spaltegulv til goldkøer. Kælvningsboksene er indrettet med gummimåtter og savsmuld.

Ved vask af boksene ledes vaskevandet til gyllekanalen.

Efter udvidelsen

Der vil blive sat skraber i den eksisterende kostald, som fremover skal være kviestald.

Der vil blive opført 2 ny3 gyllebeholder på hver 3000 m³.

I kælvningsbokse / goldkostalden er kælvningsboksene indrettet med gummimadrasser strøet med savsmuld. Der skrubes manuelt i disse stier flere gange om dagen.

Den nye stald etableres med fast gulv med skraber.

Der er yderligere beskrivelse af staldafsnittene i BAT-afsnittet.

Vilkår

4.2 Spalteskraberne skal køre min. hver anden time døgnet rundt, dog undtaget en periode på 6 timer om natten, både i de gamle stalde og den nye stald.

⁴ DE er fra BEK 717 af 2/7-2009, bilag 2.

4.3 Energi- og vand

El anvendes til malkeanlægget, nedkøling af mælk, blanding af foder og belysning i og omkring stalden. Der forventes et forbrug af el på ca. 300.000 KWh/år (estimeret), det nuværende forbrug ligger på 200.000 KWh/år. Stigningen i elforbruget skyldes hovedsageligt, at der er flere køer der skal malkes, og dermed mere mælk, der skal køles ned.

Ejendommen har egen boring. Denne boring har ikke indvindingstilladelse til at indvinde den øgede vandmængde. Der skal derfor søges en ny indvindingstilladelse. Ejendommens hidtidige vandforbrug har været ca. 16.700 m³, det forventes at stige til ca. 26.000 m³.

Tabel 4.2 Oversigt over energi og vandforbrug før og efter ændringen af produktionen

	Nudrift	Efter ændringen
Vandforbrug	16.700	26.000
Fyringsolie	2.500	2.500
El	200.000	300.000
Dieselolie	20.000	25.000

Vurdering

Elforbruget er estimeret ud fra et normal. Det vurderes acceptabelt med en stigning i elforbruget på denne størrelse, men der stilles vilkår om, at elforbruget skal følges og søges minimeret.

Vandforbruget er ligeledes steget, estimeret for forbruget efter ændringen vurderes højt sat, og derfor skal vandforbruget ligeledes følges nøje med henblik på at kunne opnå besparelser på vand. Derudover skal der installeres en vandalarm, der slår vandet fra f.eks. i forbindelse med et sprunget vandrør eller en løbende drikkeventil.

En stor procentdel af vandforbruget går til drikkevand til køerne, så det er begrænset hvor meget vand der kan spares.

For at sikre at malkekølingsanlægget fungerer optimalt, både med hensyn til nedkøling af mælken, samt at minimere energiforbruget stilles der vilkår om, at anlægget skal gennemgås efter producentens anvisninger en gang årligt.

Der vil ske en stigning i blanding og læsning af foder, det forklarer stigningen i forbruget af dieselolie. Dieselforbruget vurderes ikke yderligere, det skal dog også registreres løbende.

For at sikre at energiforbruget til belysning holdes ned stilles der vilkår om, at der skal bruges lavenergilysstofrør. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at mangle forsyningsikkerhed på vand til dyrene, malkningen og rengøring, der stilles dog ikke vilkår i forhold til vandforsyningen, da den er reguleret af anden lovgivning.

For at sikre at energiniveauet ligger så lavt som muligt, vurderes det nødvendigt at stille vilkår om, at bedriften et år efter færdigmeldingsdatoen får besøg af en energikonsulent. Denne konsulent skal gennemgå virksomheden og komme med forslag til energibesparende foranstaltninger og udarbejde en energirapport. Denne rapport skal Vordingborg Kommune have tilsendt og alle forslag, der har en tilbagebetalingstid på under 5 år skal implementeres indenfor et år.

Vilkår

- 4.3 Elforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.4 Vandforbruget skal registreres kvartalsvis på samme tidspunkt. Registreringerne skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.5 Der skal installeres vandalarm på hovedvandleddet til stalden inden 3 måneder efter godkendelsesdatoen eller evt. 3 måneder efter afgørelse i miljøklagenævnet.
- 4.6 Mælkekølingsanlægget og malkebotterne skal kontrolleres min. 1 gang årligt efter producentens anvisninger af en fagperson, så det altid kører energimæssigt optimalt. Registreringerne skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.7 Olie og dieselforbruget skal registreres årligt. Registreringerne skal opbevares i min. 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 4.8 Der skal anvendes lavenergystofrør i alle staldafsnittene.
- 4.9 Hele ejendommen skal gennemgås af en energikonsulent og der skal udarbejdes en energirapport 1 år efter færdigmeldingsdatoen. Alle forslag med en tilbagebetalingstid under 5 år skal implementeres indenfor et år fra rapporten foreligger.
- 4.10 Der skal opsættes sensorer på udendørs projektører inden 3 måneder efter godkendelsesdatoen eller evt. 3 måneder efter afgørelse i miljøklagenævnet.

4.4 Spildevand herunder regnvand

Overfladevand fra befæstede arealer ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra taget ledes direkte til markdræn. Der skal søges om særskilt tilladelse til dette.

Vurdering

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er stor nok til at kunne rumme de givne mængder af spildevand i ansøgt drift, da opbevaringskapaciteten incl. spildevand er beregnet til 10 mdr.. Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand, herunder regnvand sker på forsvarlig vis. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår mht. spildevand. For at sikre at vask af maskiner også fremadrettet vil ske på en plads med afløb til gyllebeholder stilles der vilkår herom.

Vilkår

- 4.11 Al vask af maskiner, redskaber samt udstyr til sprøjtning skal foregå på tæt, støbt plads med afledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

4.5 Affald

I tabel 4.3 er oplistet affaldstyper, opbevaring og bortskaffelse. Opbevaringen af døde dyr skal altid ske i overensstemmelse med gældende bekendtgørelse om døde dyr fra Fødevareministeriet. Spildolie er miljøfarligt affald, der stilles derfor vilkår til opbevaringen af det. (vilkår 4.11).

Tabel 4.3 Affaldstype, opbevaring og bortskaffelse

Affaldstype	Opbevaring
Dagrenovation	Jf. kommunal regulativ
Døde dyr	I henhold til bekendtgørelsen om døde dyr
Landbrugsplast	Container, Preben Andersen
Papir/nylonsække	Container, Preben Andersen
Medicinsk risikoaffald incl. kanyler	I beholder til dyrlægen kommer
Emballage fra sprøjtemidler	I kemikalierum
Spildolie	I maskinlade
Oliefiltre	I maskinlade med spildolien
Jern/metal	Container
Lysstofrør	Container
Spraydåser	Container

Vurdering

Alt affald håndteres efter Vordingborg kommunes affaldsregulativer og der stilles derfor kun vilkår vedr. spildolie.

Vilkår

- 4.12 Spildolie skal opbevares under tag i dobbeltvægget emballage på støbt gulv uden afløb i nærheden eller i lukkede beholdere på støbt gulv med opkant som min. kan tilbageholde indholdet af den største beholder.

4.6 Foder og ensilage

Foder opbevares i siloer og ensilage opbevares på støbte ensilagesiloer. Fra ensilagepladsen er der afløb til gyllesystemet. Foderforbruget stiger fra ca. 6.260 ton til ca. 6710 ton. Der etableres en ekstra ensilageplads for at sikre opbevaringskapaciteten fremadrettet. Al ensilage vil derfor blive opbevaret på ensilagepladser. Foderforbruget stiger proportionalt med besætningsforøgelsen.

Vurdering

Det vurderes at der er gode opbevaringsfaciliteter til foderet og dermed mindre risiko for spild til det omkringliggende miljø. Der stilles derfor kun vilkår mht. spild af ensilage (vilkår 4.12).

Vilkår

- 4.13 Kasseret ensilage skal håndteres som husdyrgødning og opbevares efter lovgivningen for denne.

4.7 Driftsforstyrrelser og Uheld

Ved at udarbejde en beredskabsplan vil ejer og ansatte vide, hvad de skal gøre, hvis der sker et uheld og dermed kan en forurening efter kommunens vurdering hurtigt begrænses mest muligt. Der blev udarbejdet en beredskabsplan (bilag 13) i forbindelse med denne godkendelse, der vil derfor bare stilles vilkår om at beredskabsplanen altid skal være let tilgængelig og opdateret på bedriften (vilkår 4.14).

Vilkår

- 4.14 Beredskabsplanen skal altid forefindes i opdateret stand på husdyrbruget og være let tilgængelig og synlig.

5. Gødningstyper, opbevaring og håndtering

I dette kapitel beskrives og vurderes den husdyrgødning, der produceres på ejendommen. Husdyrgødningens opbevaring og håndtering indgår også heri.

5.1 Gødningstyper og mængder

I tabel 5.1 er en oversigt over ejendommens producerede mængde kvælstof og fosfor før og efter udvidelsen. I tabel 5.2 er givet den totale mængde gødning på ejendommen før og efter udvidelsen.

Tabel 5.1. Oversigt over typer husdyrgødning samt mængderne heraf.

Før udvidelse					
Gødningstype	KgN	KgP	DE kvæg	Afsat mængde N	Afsat mængde P
Kvæggylle	49.235,79	8.353,76	533,83	20.742	3.300
Dybstrøelse	3.173,86	433,39	36,01	0	0
Afsat ved græsning	0	0	0	0	0
Efter Udvidelsen					
Kvæggylle	81.671,15	14.100,22	902,84	58.746,60	10.309,20
Dybstrøelse	4.482,73	532,94	44,37	0	0
Afsat ved græsning	0	0	0	0	0
Aftagere af gylle					
Sneserevej 10	7.146	1.234	79		
Næstvedvej 15	6.333	1.095	70		
Faksevej 10	11.760	2.032	130		
Hastrupvej 1	9.860	1.703	109		
Bøgebjergvej 12	7.237	1.250	80		
Præstø Landevej 108	4.523	782	50		
Hastrupvej 24	8.594	1.485	95		
Ådalsvej 13	7.634	1.318	84,4		
Total afgivet mængde	63.087	10.899	697,4		

I tabel 5.1 ses det, at den afgivne mængde gylle er på 697,4 DE. Det er den mængde der er lavet gylleaftaler på, og ikke nødvendigvis den mængde der bliver afsat. Det væsentlige er, at der ikke udsprede mere end 287,21 DE på ejendommen efter udvidelsen (tabel 5.2) svarende til 27.407,28 kgN og 4.323,96 kgP. Der stilles vilkår om disse mængder husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 5.2. Total gødningsmængde før og efter

Gødningstype	Total N på ejendom	Total P på ejendom	DE gødning på ejendom
Før	31.667,65	5.487,15	356,54
Efter	27.407,28	4.323,96	287,21

Der er to gyllebeholdere på hhv. 3.000 m³ og 4.900 m³. Derudover etableres der 2 nye gyllebeholdere på hver 3.000 m³, det giver en opbevaringskapacitet på ca. 12 mdr. Det betyder at udbringning af gylle kan ske på det mest optimale tidspunkt for planterne, og der vil være mulighed for at køre gylle i få og sammenhængende perioder (hvis vejret tillader det). I forbindelse med at gyllekanalerne tømmes over i gyllebeholderen kan der forekomme ekstra lugtgener. Ved udkørsel af gylle er der risiko for spild i forbindelse med påfyldning af gyllevognen. Det er derfor vigtigt at gyllevognen fyldes et sted, hvor det er muligt at opsamle spild.

For at minimere generne for de omkringboende vurderes det rimeligt at stille vilkår om, at gylleudbringning / udkørsel af møg, sker over så kort og samlet periode som muligt. Dog kan vejrmæssige forhold gøre, at det ikke er muligt, men der skal sigtes efter en kort periode. Der er ikke helt udspretningsarealer nok, så ansøger har valgt at have 0,5 % ekstra efterafgrøder mere end plantedirektoratets krav. Der stilles vilkår herom.

Vurdering

I tabel 5.2 ses det, at den samlede mængde husdyrgødning på ejendommen er faldet en smule. Efter udvidelsen afsættes der mere gylle til anden landmand. Der stilles vilkår om, at produktionsniveauet aldrig må overstige det niveau, hvortil der er gødningsaftaler til. Med andre ord skal produktionen nedsættes, hvis gylleaftalerne bortfalder og det ikke er muligt at finde erstatninger for dem (vilkår 5.1).

Vilkår

- 5.1 Produktionsniveauet må aldrig overstige det niveau, som der er gylleaftaler til.
- 5.2 Påfyldning af gylle skal ske på et støbt underlag, hvor der er mulighed for at opsamle gyllen, hvis der ikke bruges selvlæssende gyllevogn.
- 5.3 Udbringning af gylle / dybstrøelse skal ske over en så kort og sammenhængende periode som muligt.
- 5.4 Der skal til enhver tid være 0,5 % ekstra efterafgrøder ud over plantedirektoratets krav.
- 5.5 Den samlede mængde husdyrgødning, der udbringes på ejendommen, må samlet set ikke overstige 287,21 DE pr. planår svarende til 27.407,28 kgN og 4.323,96 kgP med mindre der etableres ekstra efterafgrøder og det kan dokumenteres at der er N- og P-balance.

5.2 Fosfor og lavbundsarealer

Landbrugsjord tilføres fosfor for at give næring til planterne. Tilføres der mere fosfor til jorden end der fraføres med planterne vil forforindholdet i jorden stige. Jordens evne til at tilbageholde fosfor falder jo større nettotilførelse af fosfor der er tale om. Når jorden er mættet vil den opløste fosfor blive tilført det omliggende vandmiljø ved udvaskning. Jordens indhold af fosfor som kan udvaskes udtrykkes ved et fosfor tal.

Udspretningsarealet ligger i P-klasse 0, 1, 2 og 3, men da der i beregningerne er taget højde for fosforklassen regnes det ikke for et problem (bilag 4).

Tabel 5.3 Fosforberegning

Klasser vedr. Fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor.	160,6	4,1 kg P/ha/år	1,0 kg P/ha/år
Pt. 4,0-6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	21,5	4,1 kg P/ha/år	1,0 kg P/ha/år
Lavbundsjarde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der ikke er overbelastet med fosfor	1,6	4,1 kg P/ha/år	1,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	3,0	4,1 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år
Krav om P-overskud overholdt	Ja		
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-1.164,2 kgP		
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	20,0 kg P/ha/år		
P-fracørsel, arealvægtet gennemsnit	25,3 kg P/ha/år		
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-5,3 kg P/ha/år		

Der udspreddes 20,0 kg P/ha/år og der fra føres 25,3 kg P/ha/år. Driftsformen medfører at der fraføres 5,3 kg P/ha/år mere end der er behov for. Der fjernes derfor 1.164,2 kg pr år mere end der nødvendig for at overholde afskæringskravet.

Det vurderes ud fra beregningerne, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Udspreddingen må dog ikke være større, end nitratklasserne giver mulighed for.

5.3 Nitrat

Landbrugsarealer som afvander til Natura 2000 områder eller andre kvælstoffølsomme områder er omfattet af fastsatte krav til kvælstofreduktion. Der opereres med 3 nitratklasser. Nitratklasse 1, 2 og 3. Jo højere nitratklasse jo mindre må husdyrtrykket være på markerne uden yderligere restriktioner som f.eks. ekstra efterafgrøder.

Hele udspreddingsarelaet er beliggende i nitratklasse 3 (bilag 5). Det reelt anvendte husdyrtryk på ejendommen er 0,85 DE/ha.

Max. udvaskningen er 44,7 kgN/ha mens den reelle udvaskning er 44,3 kgN/ha (tabel 3.4). Da den reelle udvaskning er mindre end den maximale overholdes kravet til udvaskning.

5.4 Udspretningsarealer

Det samlede udspretningsareal er 186,52 ha. Udspretningsarealerne er omkring ejendommen, samt enkelte arealer vest og syd for beliggende syd for Skibinge. Hele udspretningsarealet ligger i nitratklasse 3 (bilag 11) og arealerne ligger i hhv. fosforklasse 0, 2 og 3 (bilag 12). Når et areal ligger i nitratklasse 3 er der krav om reduktion af tilført husdyrgødning på 50 %. Der kan altså kun udbringes 0,85 DE/ha uden at der bruges virkemidler som f.eks. ekstra efterafgrøder.

Fosforklasser er sat ud fra hvor meget fosfor der er bundet i jorden. Der er krav om mindre fosfor tilført desto højere fosforklasse arealet ligger i.

Tabel 5.3 Oversigt over nitrat og fosforklasser

Samlet areal	N-klasse 3	P-klasse 0	P-klasse 1	P-klasse 2	P-klasse 3
186,83 ha	186,83 ha	160,89 ha	21,52 ha	1,57 ha	2,96 ha

Arealerne afvander til Natura 2000 området, det er derfor at så stor del at arealerne ligger i nitrat og fosforklasser. En lille del af arealerne ligger i bufferzone 1 og bufferzone 2 (bilag 7). Der er lovkrav om nedfældning på sort jord og fodergræs på disse arealer.

Bufferzoner er beskyttelseszoner omkring meget ammoniakfølsomt natur.

Når gældende lovgivning overholdes og når der tillige udbringes gylle over så kort en periode som muligt er det Vordingborg Kommunes vurdering, at generne for naboerne begrænses mest muligt.

Vurdering

Det vurderes at fordampningen af kvælstof fra arealerne i forbindelse med udbringning vil være meget lille, da arealerne i nærheden af § 7 bufferområderne er relativt små. Det vurderes at gylleudbringningen vil være overstået på 2-3 dage på disse arealer og derfor vurderes ammoniakpåvirkningen på § 7 områderne for uvæsentlig.

6. Forurening og gener fra husdyrbruget

I dette afsnit gennemgås de faktorer der kan give forurening og gener fra husdyrbruget.

6.1 Lugt

Her vurderes om der er væsentlige lugtgener for nærmeste naboer, nærmeste samlede bebyggelse og nærmeste byzone.

Table 6.1. Oversigt over lugtgeneregninger, der er ikke andre ejendomme med mere end 75 DE i nærheden og staldafsnittene indgår ikke i lugtberegningerne for området.

Staldafsnit	Område	Afstand til omr., m	Lugtgenegrænse
Eksisterende kostald (fremtidig kviestald)	Byzone	1804	273
Eksisterende kostald (fremtidig kviestald)	Samlet bebyggelse	529	187
Eksisterende kostald (fremtidig kviestald)	Enkelt bolig	528	86
Kælvestald / goldkøer	Byzone	1781	273
Kælvestald / goldkøer	Samlet bebyggelse	566	187
Kælvestald / goldkøer	Enkelt bolig	565	86
Lille kostald – fremtidig kviestald	Byzone	1746	273
Lille kostald – fremtidig kviestald	Samlet bebyggelse	564	187
Lille kostald – fremtidig kviestald	Enkelt bolig	563	86
Kalvestald	Byzone	1730	273
Kalvestald	Samlet bebyggelse	575	187
Kalvestald	Enkelt bolig	573	86
Kalvehytter	Byzone	1753	273
Kalvehytter	Samlet bebyggelse	491	187
Kalvehytter	Enkelt bolig	489	86
Ny kostald	Byzone	1701	273
Ny kostald	Samlet bebyggelse	623	187
Ny kostald	Enkelt bolig	621	86

Nærmeste enkeltbolig ligger ca. 489 m fra kalvehytterne og ca. 621 m fra den nye kostald (tabel 6.1).

Vurdering

Ved sammenligning af lugtgenegrænsen og de reelle afstande ses det, at lugtgenegrænserne er overholdt flere gange. Selv den nærmeste enkelt bolig ligger ca. 489 m væk. Hvis staldene ikke er rene, kan der ske en uønsket øgning af lugten fra staldene, der stilles derfor vilkår for at begrænse risikoen for dette (vilkår 6.1).

Vilkår

- 6.1 Lugtemissioner fra staldene skal begrænses ved jævnlig rengøring af samtlige staldafsnit for foder- og gødningsrester

6.2 Støj

Der kan forekomme støj fra den daglige pasning af dyrene, f.eks. via fodring eller udmugning, samt ved kørsel med maskiner. Støjen vil primært foregå i tidsrummet 4.30 – 18.00 med hovedvægt indenfor normal arbejdstid (8-16). Der bliver så vidt muligt taget hensyn til de omkringboende. I tabel 6.2 er oplistet de forskellige støjkilder på bedriften. Støj udenfor normal arbejdstid må påregnes i landbrugets højsæson. Dog bliver der afhentet mælk på alle timer af døgnet.

Tabel 6.2 Støjkilder på ejendommen og driftsperiode

Støjkilder	Driftsperiode	Placering på ejendommen
Malkeanlæg vacuumpumpe	15 timer pr. døgn	I teknikrum
Kompressor ved malkeanlæg	15 timer pr. døgn	I teknikrum
Gyllepumper	70 min pr. uge	I stalden
Brug af traktor	5 timer daglig	Ved ensilagepladserne

Vurdering

Der vurderes ikke at være problemer med støj, da der er forholdsvis langt til naboer. Der stilles dog vilkår om, at støjen ikke må overskride de generelle støjvilkår (tabel 6.3)(vilkår 6.2). Derudover skal anlæg der støjer unødigt meget udskiftes eller repareres (vilkår 6.3), da de både vil støje, men formentlig også få et højere energiforbrug, når anlægget ikke kører optimalt. For at skåne miljøet sættes der vilkår om at minimere tomgangskørsel for alle traktorer / lastbiler på ejendommens område (vilkår 6.4). Hvis der alligevel skulle opstå problemer har kommunen mulighed for at indhente dokumentation for, at støjgrænserne overholdes for ejers regning (vilkår 6.5).

Tabel 6.3 Maksimalt støjniveau fordelt over døgnet målt i skel fra stationære anlæg

Ugedag	Tidsrum	Max. Støjniveau, dB(A)
Mandage – fredage	07.00 – 18.00	55
	18.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Lørdage	07.00 – 14.00	55
	14.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40
Søn- og helligdage	07.00 – 22.00	45
	22.00 – 07.00	40

Vilkår

- 6.2 Virksomhedens stationære anlæg må ikke på noget tidspunkt overskride værdierne i tabel 6.3 i ethvert punkt i skel.
- 6.3 Defekte eller støjende anlæg, pumper, kompressorer, alarmer eller lign. skal straks udbedres, udskiftes eller tages ud af drift.
- 6.4 Virksomheden skal på tilsynsmyndighedens forlangende lade dokumentere, at vilkår 6.2 er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én gang årligt.
- Dokumentation skal ske ved måling / beregning af den støj, aktiviteterne påfører omgivelserne. Målingerne / beregningerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984, nr. 6/1984 og nr. 5/1993.
- Målingerne / beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og som af Miljøstyrelsen er godkendt til at udføre dette arbejde.
- 6.5 Tomgangskørsel må kun ske inde på virksomhedens areal, og kun når det af tekniske årsager er påkrævet

6.3 Transport

I bilag 2 ses transportruten for gyllekørsler til arealerne tilhørende ejendommen. Al øvrig transport går ad Hastrupvej og ud til hovedvejen.

I følgende tabel 6.4 er oplistet hvilke transporter der vil komme til og fra ejendommen efter udvidelsen.

Tabel 6.4 Oversigt over transporter til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal gange pr. år før	Antal gange pr. år efter	Tidsrum
Gylletransporter á 20 tons	500	750	Dagtimer
Udbringning af dybstrøelse (1-2 gange pr. år)	10	12	Dagtimer
Udbringning af ensilagesaft	110	110	Dagtimer
Afhentning af mælk	365	365	Døgnet rundt
Afhentning af døde dyr	52	52	6 – 18
Dyrlægebesøg	52	52	Dagtimer
Levering af kraftfoder	26	26	Dagtimer
Levering af Soya, rapskager	36	48	Dagtimer
Afhentning af slagtedyr	22	22	8 – 9.30
Inseminør	12	12	Dagtimer
Kalveafhentning	24	24	Dagtimer
Diverse transporter (f.eks. fyringsolie, konsulent o.a.)	24	24	Dagtimer

Gylleudbringning og markarbejde forestås af lokal maskinstation.

Antallet af transporter vil stige i forhold til den eksisterende produktion, da husdyrbruget udvides væsentligt. Tidsrum og antal transporter i tabellen er vejledende, da der kan være variationer fra år til år.

Vurdering

Det vurderes ikke at have betydning for naboer at der kommer flere transporter til og fra husdyrbruget, da landbruget ligger lige ud til Hastrupvej og der ligger meget få boliger mellem Hastrupvej 20 og landevejen. Det eneste der vurderes at kunne give gener, er kørsel med gyllevogn, der stilles derfor vilkår om, at der ikke må køres med gyllevogn / møgspreader gennem bymæssig bebyggelse i weekender (vilkår 6.6).

Vilkår

- 6.6 Transport gennem bymæssig bebyggelse i forbindelse med udbringning af gylle eller dybstrøelse, må ikke ske i weekender og på helligdage.

6.4 Lys

Der vil være lys på ejendommen i forbindelse med den daglige drift fra kl. 04.30 – 19.00. Desuden er der natbelysning i staldene. Der er desuden opsat lys på gavlen af foderladen samt på kostalden (markeret på situationsplanen).

Der er på ejendommen allerede startet en udskiftning til lavenergilysstofrør i staldene. Denne udvikling skal gerne fortsætte, og der er derfor sat vilkår om det. Derudover er der opmærksomhed på, at den udendørs belysning slukkes, når der ikke er behov længere.

For at minimere strømforbruget til lys, stilles der vilkår om at etablere dagslysstyring (vilkår 6.7)

Der vil desuden være arbejdsbelysning ved ensilagepladserne, der kun vil være tændt når der arbejdes på pladsen, det sikres ved at der etableres sensorer på alle projektører (vilkår 6.8)

Af hensyn til naboer og forbigående skal lysstyrken i staldene begrænses om natten (vilkår 6.9).

Vurdering

Dagslysstyringen er med til at sikre at der kun er den nødvendige lysstyrke i stalden, f.eks. vil lyset selv dæmpe sig/slukke ved solskinsvejr. Det er energibesparende at have dagslysstyring, ligesom det også vil sænke elforbruget at der er sensorer på projektørerne. At der kommer sensorer på projektørerne gør også, at lyset vil være tændt i kortere tid, da det vil slukke af sig selv, når arbejdet i området afsluttes. Natbelysningen skal være så lav som muligt af hensyn til naboer, det er dog nødvendigt at have orienteringslys i stalden.

Vilkår

- 6.7 Der skal etableres dagslysstyring inden 3 måneder efter godkendelsesdatoen eller evt. 3 måneder efter afgørelse i miljøklagenævnet
- 6.8 Der skal sættes sensorer på alle udendørs projektører inden 3 måneder efter godkendelsesdatoen eller evt. 3 måneder efter afgørelse i miljøklagenævnet
- 6.9 I åbne stalde må lyset i tidsrummet 0.00 til 05.00 være max. 25 lux.

6.5 Ammoniak

Da denne husdyrproduktion ligger i et meget naturrigt område, er der beregnet ammoniakdeposition i 10 punkter. Merdepositionen og den samlede deposition er listet i tabel 6.5

Tabel 6.5 Oversigt over merbelastning og totalbelastning af ammoniak i specifikke naturpunkter

Naturpunkt*	Merbelastning	Totalbelastning
1	0,08	0,84
2	0,27	1,32
3	0,06	0,69
4	0,35	2,04
5	0,12	0,85
6	0,19	0,95
7	0,54	2,99
8	0,11	0,65
9	0,10	0,58
10	0,27	1,38

numrene i tabellen henfører til på figuren i afsnit 7.4

Tabel 6.5 Emission fra anlæg

Samlede emission fra anlæg	6326,73 KgN/år
Meremission fra anlæg	325,04 KgN/år

Reduktionskravet på 20 % er overholdt. Der er dog meget natur i nærheden og der er derfor lavet ekstra beregninger. Ammoniakdepositionen i naturpunkterne vil blive vurderet i afsnit 7 under de forskellige naturtyper.

6.6 Skadedyr

Ejendommens udenomsarealer mv. holdes rene og ryddelige, således af tilhold at skadedyr minimeres. Da der er meget dybstrøelse på ejendommen stilles der vilkår til forebyggende rottebekæmpelse (vilkår 6.10). Fluegener fra stalden holdes nede ved at anvende snyltehvepse samt "staldChok" (fluegift) i kvægstaldene. Ensilagen ligger på ensilagepladser.

Vurdering

Det vurderes at være tilstrækkeligt at holde arealerne rene for foderrester. Det vurderes nødvendigt at stille vilkår om forebyggende rottebekæmpelse, da der er så meget dybstrøelse på ejendommen. For at minimere risikoen for rotter stilles der ligeledes vilkår om, at opbevaring af foder skal ske på en forsvarlig og hygiejnisk måde (6.11).

Det kan ikke afvises at der kan opstå flueproblemer, der stilles derfor vilkår om, at der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen (6.12).

Vilkår

- 6.10 Der skal etableres en kontrakt om forebyggende rottebekæmpelse inden den 1. januar 2011.
- 6.11 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at tilhold af skadedyr (rotter) minimeres.
- 6.12 Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

6.7 Støv

Der vurderes ikke at være støvkilder der kan genere omkringboende, da afstanden til nærmeste bebyggelse er så stor. Der stilles derfor ikke vilkår omkring støv.

7. Påvirkning fra arealerne og anlægget

I dette kapitel beskrives og vurderes arealerne og hvordan driften af markerne, herunder hvordan fosfor og kvælstof påvirker søer, vandløb, Præstø Fjord, Jungshoved Nor og grundvand

7.1 Husdyrbelastningen i oplandet til Præstø Fjord og Jungshoved Nor

For at vurdere om husdyrtrykket i oplandet (bilag 10) denne husdyrproduktion udleder til, er der set på udviklingen af husdyrtrykket pr. 1 km² fra 2001 – 2007 (tabel 7.1).

Tabel 7.1 Udvikling i dyreenheder/ha i oplandet til Præstø Fjord (12710 ha) og Jungshoved Nor (1778 ha). Hvor nettoimporten af N er negativ betyder at der er fraført mere N fra oplandet end der er tilført.

		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Opland til Præstø Fjord	DE/ha	0,43	0,40	0,44	0,42	0,42	0,42	0,39
	Nettoimport af N	-0,006	-0,00-	-0,002	-0,037	-0,025	-0,189	0,070
Opland til Jungshoved Nor	DE/ha	0,50	0,52	0,52	0,40	0,47	0,49	0,44
	Nettoimport af N	0,148	0,112	0,080	,139	0,015	0,031	0,030

Det ses, at husdyrtrykket i begge oplande er faldende.

I tabel 7.1 ses det at antallet af DE er faldende for begge oplande i perioden 2001-2007. De fleste år (bortset fra 2007) er der produceret flere DE i oplandet til Præstø Fjord end der er udspreddt. I oplandet til Jungshoved Nor bliver der tilført husdyrgødning der ikke bliver produceret i oplandet. Oplandet til Præstø Fjord er 12710 ha. Udspreddningsarealet hørende til denne godkendelse er ca. 180 ha. Det svarer til en andel på ca. 1,4 %. Oplandet til Jungshoved er 1778 ha og udspreddningsarealet i dette opland er ca. 8 ha. Det svarer til en andel på 0,5 %.

Vurdering

Husdyrtrykket i oplandene er faldende. Det vurderes, at husdyrtrykket i oplandene er på et niveau, hvor det er forsvarligt i forhold til miljøet. I og med at hele området er i nitratklasse 3 vil det kun være muligt at udbringe halvdelen af mængden i forhold til, hvad der var tilladt før. Det betyder dog ikke at tilførslen til oplandet falder, men på sigt forventes det, at der er husdyrproduktioner i oplandet der lukker, så der ikke vil ske en samlet udvidelse. Derudover er husdyrtrykket kun på ca. 0,44 DE/ha, hvor det tilladte ifølge lovgivningen er 0,7 DE/ha. Der er altså stadig mulighed for at udvide husdyrproduktioner i oplandet til Jungshoved Nor og Præstø Fjord. Når der vurderes ud fra væsentlighedsprincippet vurderes påvirkningen af oplandene at være uvæsentlig fra dette husdyrbrug.

7.2 Påvirkning fra stald, lager og de anmeldte arealer

Udspreddningsarealer samt stald og lager ligger uden for Natura2000 område. Selve anlægget er beliggende ca. 2,5 km fra nærmeste Natura 2000 område, Natura 2000 område nr. 168 "Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund". Udspreddningsarealerne afvander via 7 forskellige vandløb til Præstø Fjord eller via 1 vandløb til Bøgestrømmen (recipient).

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til 7 forskellige vandløb; Dyrlev Vest, Tilløb til (T.T.) Dyrlev Vest, Hastrup Å, Skvatten, Tubæk Å, T.T. Tubæk Å og T.T. Even, der afvander til Præstø Fjord og Vasebæk, der afvander til Bøgestrømmen. T.T. Even munder ud i Even sø, der løber ud i den nordlige del af Præstø fjord via Hulebækken.

Dyrlev vest med tilløb løber ud i Hastrup Å, Hastrup Å løber ud i Skvatten, der munder ud i Tubæk Å. Risby Å skifter navn til Tubæk Å, hvor den krydser hovedvejen.

T.T. Even og Vasebæk er to adskilte vandløbssystemer.

Natura 2000 området udgøres af Fuglebeskyttelsesområde F89 samt Habitatområde H 147, som bl.a. er udpeget på grund af forekomsten af EF- naturtypen (1140) Mudder- og sandflader blottet ved ebbe, (1330) strandeng og rigkær (7230), som tillige er en beskyttet naturtype efter naturbeskyttelseslovens (nbl) § 3⁵.

Bøgestrømmen og Præstø Fjord med tilhørende landarealer er vigtige leveområder for mange kystfugle. I følge Miljøministeriet (basisanalysen til Vand- og Natura 2000 planerne) er Bøgestrømmen og Præstø Fjord leveområder for Vandrefalken samt ynglende Fjord-, Dværg-, Hav- og Splitterner samt Havørn, Klyde, Rørhøg, Plettet Rørvagtel og Brushane samt for trækkende Knop-, Sang- og Pibesvane, Blishøne, Grå-, Spids-, Troid- og Hvinand, Bram- og Grågå, Hjejle, Pibe- og Skeand, Toppet og Stor Skallesluger.

Vordingborg Kommune har i 2009 ført tilsyn med beskyttede naturtyper (efter naturbeskyttelseslovens § 3) i området. Der er registreret søer, enge, moser og overdrev på eller i nærheden af de anmeldte arealer og produktionsanlægget. I forbindelse med ansøgningen er den atmosfæriske kvælstofdeposition beregnet på de ti nærmeste naturtyper, der ligger inden for en afstand af ca. 1.000 meter fra anlægget.

7.3 Påvirkning af Præstø Fjord og Bøgestrømmen

Præstø Fjord

Ifølge vandrammedirektivets målsætning skal Præstø Fjord opnå god økologisk tilstand i 2015. Det forventes ikke, at denne målsætning kan opnås.

Landbruget bidrager med over halvdelen af kvælstoftilførslen. Fosfortilførslen er blevet reduceret med 50% siden starten af 1990'erne. Effekten af tiltagene har endnu ikke haft synlig effekt på miljøtilstanden i fjorden som helhed. Den sydlige del af Præstø Fjord, har en fin sandbund med god dække af kransnålalger, havgræs, vandaks og vandkrans. Den øvrige del af fjorden er præget af trådalger.

Bøgestrømmen

Bøgestrømmen har en Generel målsætning, som dog ikke er opfyldt. Ifølge vandrammedirektivets målsætning skal Bøgestrømmen opnå God økologisk tilstand i 2015. Det forventes ikke, at denne målsætning kan opnås.

Landbruget bidrager med over halvdelen af kvælstoftilførslen. Derimod stammer over halvdelen af fosfortilførslen fra spredt bebyggelse og byområder. Denne næringsstofbelastning har medført store bestande af trådalger på de lave vandområder nær kysten. Påvirkningen er derimod begrænset i de

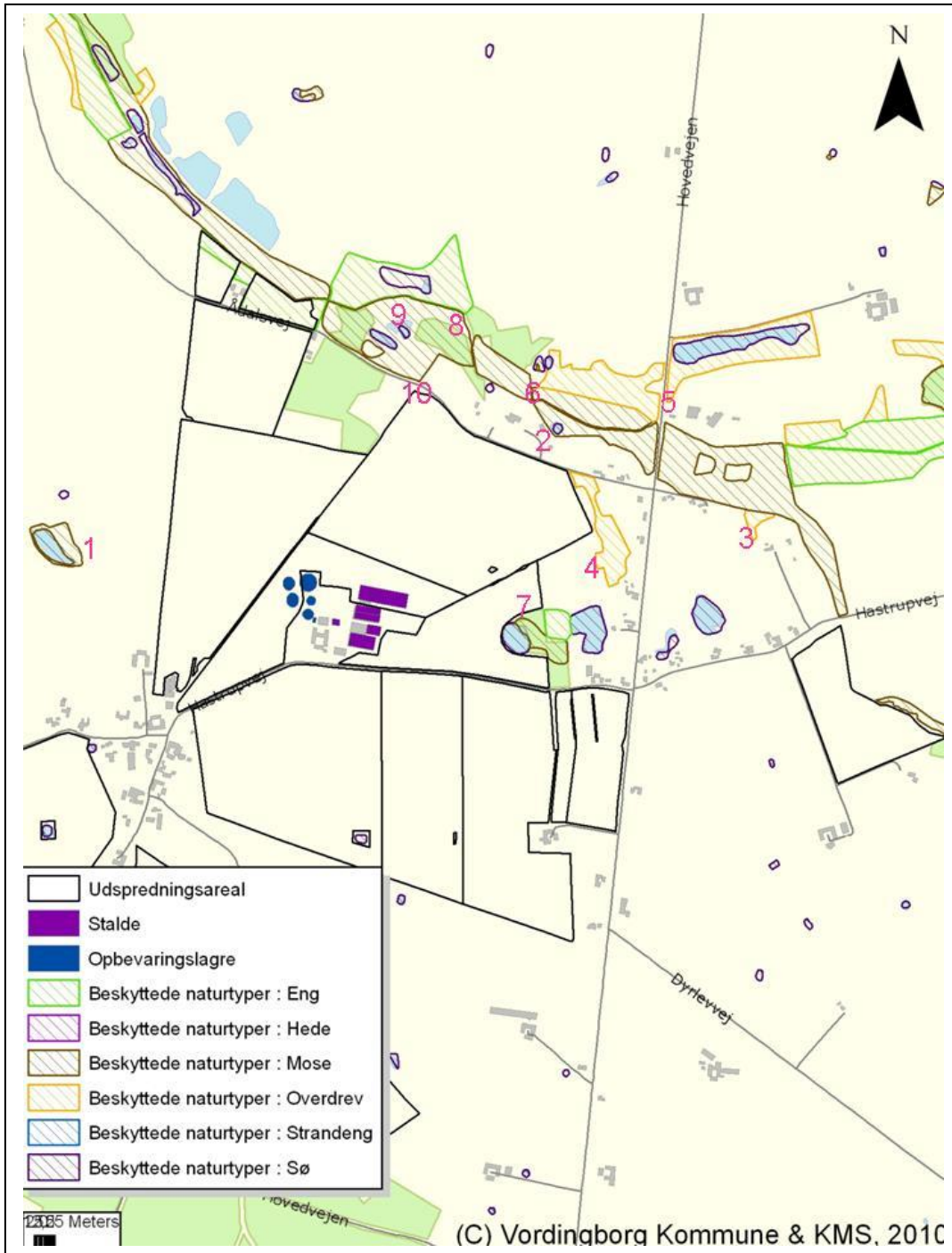
⁵ LBK nr. 933 af 24/09/2009: Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse

dybere og mere strømfyldte områder. Her forekommer der mange steder tætte bede af ålegræs og havgræs.

7.4 Påvirkning af beskyttede naturtyper

En del af det kvælstof, der fordampes fra stald, gyllebeholder og den udbragte gylle, føres med vinden og afsættes (deposition) i omgivelserne i faldende koncentration med stigende afstand. Naturarealer inden for en afstand af 1 km vil kunne blive påvirket.

Nord for produktionsanlægget ligger Risby Ådal, hvor der findes en række beskyttede naturtyper som f.eks. overdrev. I forbindelse med tilsyn i området i 2009 har hver naturtype fået tildelt en estimeret naturtilstand fra 1-5 hvor 1= høj, 2= god, 3= moderat, 4= ringe, 5= dårlig. Derudover er trusler mod naturtyperne registreret og der er lavet en liste over plantearter på lokaliteterne. Projektets præcise påvirkning af de vigtigste naturtyper omkring Risby Ådal er beregnet i forbindelse med ansøgningen. Beregninger og lokaliteternes naturværdier beskrives nedenfor og numrene henviser til nedenstående figur.



Lokalitet nr. 1: Mose og sø vest for staldanlæg

Sø omgivet af mose beliggende i dyrket mark. I søen findes en del kransnål-alger hvilket henfører søen til EU habitatnaturtype 3140 "Kransnålg sø". Søen er truet af eutrofiering og tilgroning. Estimeret naturtilstand: 3 svarende til en moderat naturtilstand.

Mosen er tæt tilgroet med vedplanter og har en estimeret naturtilstand på 4 svarende til en ringe naturtilstand. Beregnet merbelastning: 0,08 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,84 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 2: Mose nordøst for staldanlæg

Uplejet moseareal på nordvendt skråning, Rød hestehov er talrig. Estimeret naturtilstand: 4 svarende til ringe naturtilstand. Få arter. Beregnet merbelastning: 0,27 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 1,32 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 3: Overdrev øst for anlæg

Mindre kalkoverdrev på skråning i kanten af en mose. Estimeret naturtilstand: 3 svarende til moderat naturtilstand. Flere for overdrev karakteristiske arter, der samtidig er følsomme overfor belastning med næringsstoffer herunder liden klokke, blåhat, rundbælg. Beregnet merbelastning: 0,06 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,69 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 4: Overdrev øst for anlæg

Overdrev mellem stejle skrænter. Det meste græsset med heste. Estimeret naturtilstand: 3 svarende til en moderat naturtilstand. Mange for overdrev karakteristiske arter, der samtidig er følsomme overfor belastning med næringsstoffer herunder liden klokke, almindelige pimpinelle, gul snerre, håret høgeurt, blåhat, almindelige kællingetand, bakketidsel, almindelige brunelle, høst rødtop, mark tusindgylden, mark krageklo, rundbælg, pigget star, voldtian. 15 % af arealet kan ydermere henføres til habitatnaturtypen 6210 "Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund". Beregnet merbelastning: 0,35 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 2,04 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 5: Overdrev nordøst for anlæg

Et langstrakt delvist afgræsset overdrevsområde langs nord og sydsiden af en sø. De største naturmæssige værdier knytter sig til områdets vestlige del, syd for søen. Estimeret naturtilstand: 2-3 svarende til god til moderat naturtilstand. Mange for overdrev karakteristiske arter, der samtidig er følsomme overfor belastning med næringsstoffer herunder liden klokke, almindelige pimpinelle, gul snerre, håret høgeurt, smalbladet høgeurt, blåhat, vellugtende gulaks, almindelige kællingetand, merian, knoldrottehale, bibernelle. 10 % af arealet kan ydermere henføres til habitatnaturtypen 6210 "Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund". Beregnet merbelastning: 0,12 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,85 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 6: Overdrev nord/nordøst for anlæg

En større sydvendt skrænt dannet som følge af råstofgravning. Uplejet. Estimeret naturtilstand: 3 svarende til moderat naturtilstand. Mange for overdrev karakteristiske arter, der samtidig er følsomme overfor belastning med næringsstoffer herunder Due-Skabiose, almindelige Enghavre, liden klokke, almindelige pimpinelle, bredbladet timian, bakkesvingel, bidende stenurt, gul snerre, mark krageklo, håret høgeurt, blåhat og blåmunke. 5% af arealet kan ydermere henføres til habitatnaturtypen 6210 "Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund". Beregnet merbelastning: 0,19 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,95 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 7: Eng og mose øst for anlæg

Tæt ugræsset eutrofieret eng og tilgroet mose. Estimeret naturtilstand: 4 svarende til ringe naturtilstand. Få arter. Beregnet merbelastning: 0,54 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 2,99 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 8: Eng nord for anlæg

Hestegræsset kulturreng med artsfattig vegetation. Estimeret naturtilstand: 4-5 svarende til ringe/dårlig naturtilstand. Beregnet merbelastning: 0,11 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,65 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 9: Eng nord for anlæg

Ugræsset engareal med god fugtighed. Estimeret naturtilstand: 3 svarende til moderat naturtilstand. Beregnet merbelastning: 0,10 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 0,58 kg/N/ha/år.

Lokalitet nr. 10: Mose nord for anlæg

Uudnyttet mose beliggende i råstofudgravet område, stærkt uregelmæssigt og kraftigt tilgroet. Flere invasive arter herunder Kæmpe-Bjørneklo og Rød Hestehov. Estimeret naturtilstand: 5 svarende til dårlig naturtilstand. Beregnet merbelastning: 0,27 kg/N/ha/år. Totalbelastning fra anlægget: 1,38 kg/N/ha/år.

Andre beskyttede naturtyper.

På fem udspretningsarealer ligger der vandhuller midt på marken. På grund af stor afstand til anlægget er den atmosfæriske deposition på disse ikke beregnet.

Vurdering af påvirkningen fra forøget næringsstofbelastning på naturtyperne

Beskyttede naturtyper såsom moser, ferske enge, søer og overdrev har en tålegrænse for belastning med kvælstof. Vordingborg Kommune vurderer, at ovennævnte moser og ferske enge har en tålegrænse svarende til kalkrige moser og væld samt rigkær og ligger på 15-25 kg N/ha/år. Kvælstofbelastningen på ovennævnte moser og enge svinger mellem en merbelastning på 0,08 - 0,54 kg N/ha/år og en totalbelastning på mellem 0,84 og 2,99 kg/N/ha/år.

Da baggrundsbelastningen med den atmosfæriske kvælstofdeposition i Vordingborg Kommune er omkring 12 kg N/ha/år, medfører produktionsudvidelsen således ikke at tålegrænserne overskrides for moser og enge. Lokalitet nr. 7 kommer op på knap 15 kg/N/ha/år, men det er fortsat inden for -og i den lave ende af - tålegrænsen. Den kumulative belastning af områderne er begrænset da der ikke er andre landbrug indenfor 1.000 meters afstand fra overdrevene.

Overdrevene i området bliver merbelastet med mellem 0,06 og 0,35 kg N/ha/år svarende til en totalbelastning på mellem 0,69 og 2,04 kg/N/ha/år. Naturekretariatet vurderer, at kalkholdige overdrev har en tålegrænse på 15 – 25 kg/N/ha/år. Habitatnaturtypen 6210 "Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund" har ligeledes en tålegrænse på 15 – 25 kg N/ha/år.

Sammenholdes baggrundsbelastningen med merbelastningen kommer belastningen maksimalt op på 12,35 kg N/ha/år. Den totale belastning på nærmeste overdrev bliver maksimalt på 14,04 kg N/ha/år. Produktionsudvidelsen medfører således heller ikke at tålegrænserne overskrides i forhold til overdrevene i området.

Den mest næringsstoffølsomme sø i området er lokalitet nr. 1. Kransnål-algesøer har en tålegrænse på mellem 5-10 kg/N/ha/år. Merbelastningen udgør 0,08 kg N/ha/år. Totalbelastningen fra anlægget er på 0,84 kg N/ha/år. Sammenholdt med baggrundsbelastningen er tålegrænsen overskredet. Vordingborg Kommune vurderer, at mer- og totalbelastningen ikke bidrager væsentligt til en yderligere forringelse af søens naturindhold. Med i vurderingen er også, at der foregår en del andefodring ved

søen, det vurderes at andefodringen er mere skadelig for søen, end den lille ekstra mængde ammoniak. Vordingborg Kommune stiller derfor ikke vilkår til yderligere nedbringning af den atmosfæriske deposition fra produktionen. Da vandhullet ikke ejes af ansøger, har kommunen ikke mulighed for at stille vilkår til andre tiltag, der vil mindske eutrofieringen f.eks. ophør af fodring, tilledning af drænvand m.v.

På baggrund af ovenstående vurderer Vordingborg Kommune samlet set, at produktionen ikke har en væsentlig negativ påvirkning på de beskyttede naturtyper og herunder floraen på arealerne. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår til begrænsning i næringsbelastningen.

7.5 Påvirkning af vandløb og større søer

Vandløb

Dyrlev Vest, Tilløb til (T.T.) Dyrlev Vest, Hastrup Å, Risby Å, T.T. Tubæk Å og T.T. Even, der afvander til Præstø Fjord og Vasebæk, der afvander til Bøgestrømmen.

T.T. Dyrlev Vest, Dyrlev Vest og T.T. Tubæk Å er C målsat, dvs. deres hovedformål er afledning af vand, og der er dermed ingen krav til hvilke fisk, der skal kunne leve i vandløbet.

Med målsætningen følger et krav til dyrelivet i vandløbet, der defineres som Dansk Vandløbs Fauna indeks, DFVI. DVFI har en skala fra 1 til 7, hvor 1 er næsten intet dyreliv og kun arter, der kan tåle meget forurenede og iltfattigt vand og hvor 7 er helt rent og rislende iltholdigt vand. Alle vandløbene skal opnå en DVFI værdi på 4. Vandløbene opfylder ikke målsætningen.

Hastrup Å, Risby Å og Skvatten er B1 målsat, hvilket vil sige, at vandløbet skal kunne anvendes som gyde- og opvækstområde for laksefisk. Med B1 målsætningen følger en DVFI værdi på 5.

Tubæk Å er B2 målsat, dvs. vandløb, der skal kunne anvendes til opvækst- og opholdsområde for laksefisk. B2 målsætningen kræver ligeledes en DVFI på 5.

T.T. Even og Vasebæk er B3 målsat, dvs. vandløb, der skal kunne anvendes som opvækst- og opholdsområde for ål, aborre, gedde og karpfisk, med B3 målsætningen følger ligeledes en faunaklasse 5.

I forhold til forhøringsmaterialet til vandplanen skal vandløbene have en DVFI på 5 for, at det kan karakteriseres som god økologisk tilstand.

Ingen af vandløbsstrækningerne opfylder på nuværende tidspunkt deres målsætning (ifølge data fra Danmarks miljøportal), og dermed heller ikke kravene i forbindelse med vandplanerne.

De åbne vandløbsstræk er alle omfattet af reglerne om 2 m bræmmer, og vil efter al sandsynlighed blive omfattet af de kommende regler om 10 m randzoner langs alle vandløb, der forventeligt træder i kraft i løbet af 2011.

Langs de offentlige vandløb Skvatten, Risby Å og Tubæk skal der være et arbejdsbælte, der friholdes for bygningsværker og nybeplantninger jf. regulativet for vandløbene. Arbejdsbæltet skal være 5 m bredt langs Skvatten og 8 m bredt langs Risby Å og Tubæk

Markblokkene 3-1, 3-3, 10-0 og 24-0 ligger helt op til åbne vandløb (bilag 6), der ikke opfylder deres målsætning. Hovedårsagen er formentlig de ringe fysiske forhold pga. megen sandvandring i området.

Markblokkene 11-0, 12-0, 6-0, 7-0, 8-0, 8-1 og 8-1 (2) samt 25-0 ligger ovenpå rørlagte vandløb. Dvs. overskuds gødning og sprøjtemidler vil kunne sive direkte ned i rørledningen og føres videre ud i det åbne vandløb og derfra ud i Præstø Fjord. Præstø Fjord og Tubæk opfylder ikke sin målsætning. Faunaklassen ligger mellem 3 og 4 i Tubæk. Vandløbet og Fjorden opfylder heller ikke vandrammedirektivets krav.

En øget belastning af systemet kan derfor ikke godkendes, dette burde være sikret da hele området ligger i Nitratklasse 3, hvilket reducerer kvælstoftilførslen fra husdyrgødning med 50 %.

Sø

Even sø er en brakvandssø. Søen har en generel målsætning, der er opfyldt på koncentrationen af chlorofyl og fosfor, men ikke på dækningsgraden af bundvegetation. Dette skyldes hovedsageligt det tykke mudderlag, der dækker søbunden.

Vandet har en kort opholdstid på ca. 14 dage og søen har en max dybde på 60 cm. Tilstanden i søen er forbedret siden 1989, hvor hovedparten af spildevandet blev afskåret fra søen. Kvælstof koncentrationen i søen er stadig høj, hvilket skyldes landbrugstilledningen.

Vurdering

En del af det kvælstof og fosfor, der udvaskes fra den udbragte gylle, ender i Præstø Fjord og Bøgestrømmen, som ikke opfylder dens målsætning. Desuden skal de som Natura 2000 område opnå gunstig bevaringsstatus.

Vandløbene og Even Sø kan få yderligere forringede vandkvalitet ved øget næringsbelastning.

Udvaskningen af næringsstoffer kan reduceres ved mindre dosering af gylle pr. arealenhed og/eller ved dyrkning af efterafgrøder. Dette burde være sikret da hele området ligger i Nitratklasse 3.

Der stilles på baggrund af ovenstående vurdering ikke vilkår i forhold til beskyttelse af de beskyttede naturtyper.

7.6 Påvirkning af bilag IV arter

I henhold til habitatdirektivets bilag IV må arter opført på denne liste samt deres yngle- og rasteområder ikke forringes eller ødelægges.

Springfrø og Stor Vandsalamander er almindeligt forekommende i Vordingborg Kommune. Det er derfor forventeligt, at de lever eller yngler i vandhuller, der kan blive påvirket af denne husdyrproduktion. Padder vandrer alt efter art normalt op til 3 km for at finde egnede yngle vandhuller.

Padder har brug for mindre fladvandede og lysåbne søer/vandhuller, hvor forårssolen kan hæve vandtemperaturen tidligt på året. Den væsentligste trussel for dem er eutrofiering (næringsberigelse) af vandhullerne. Med en større næringsbelastning sker der en forøget tilgroning af vandhullerne, hvor vegetationen i første omgang skygger for solen og siden hen helt vil kunne fortrænge vandspejlet.

Næringsstofferne kommer til vandhullerne i form af luftbåren ammoniak, som en direkte overfladeafstrømning og som udvaskning.

Vordingborg Kommune har registreret padder (Springfrø) i to vandhuller på udspretningsarealerne. Vi har ikke kendskab til forekomst af andre bilag IV arter i området.

Af miljøstyrelsens vejledning fremgår det, at hvis alle almindelige forudsætninger for udbringning er opfyldt og der ikke kan konstateres direkte tilledning af næringssalte, der ligger ud over hvad der normalt kan forventes fra et markareal, vil en sådan påvirkning normalt være tilladt i forhold til beskyttelse af bilag IV arter.

Hovedparten af vandhullerne i nærheden af anlægget og i nærheden af udspretningsarealerne er, bedømt ud fra luftfoto, under kraftig tilgroning med træer og buske.

Ud fra ovenstående vurderinger og som følge af, at vandhullerne ikke fysisk berøres vurderer kommunen ud fra ovenstående, at projektet ikke påvirker eventuelle bilag IV-arter væsentligt.

Der stilles derfor ikke vilkår i forhold til beskyttelse af bilag IV arter.

7.7 Nitrat til grundvand

Det vurderes ikke at give anledning til problemer for grundvandet, at der spredes gylle på arealerne, da der er et godt lerdække i området, så selvom det er et område med særlige drikkevandsinteresser vil udspretningen ikke have betydning for grundvandet (bilag 9). Der ligger ingen jupiterboringer på udspretningsarealerne. Da grundvandet vurderes at være godt beskyttet, stilles der derfor ikke vilkår her.

8. Bedste tilgængelige teknik

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, vand, næringsstoffer, pesticider således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt, under hensyntagen til proportionalitetsprincippet.

8.1 Staldsystemer

Småkalve 0-6 mdr.: De små kalve er opstaldet på dybstrøelse, da der ikke er alternativer staldsystemer til denne dyregruppe. Tyrekalvene 0-2 uger er placeret i kalvehytter på befæstet areal med afløb til gyllebeholder. Kviekalve 0-3 mdr går på dybstrøelse og kviekalve 3-6 mdr går på spalter samt i sengebåse.

Kvier 6-24 mdr.: Staldene er indrettet som sengebåse i lejeareal og med spalter og gyllekanal med bagskyl i gødearealet. I den store af staldene (hvor 2/3 af dyrene går) er der installeret skraber (20 % effekt), og dette system er at opfatte som BAT, da der er BAT blad for køer i samme staldsystem. Da der allerede på nuværende tidspunkt er installeret skraber (20 % effekt) i den eksisterende kostald, må dette betegnes som frivilligt indført BAT, da der ikke er krav om skraber i den nuværende miljøgodkendelse. Der er ikke valgt omlægninger af staldsystemet til et BAT-certificeret system, da der ikke skal gennemføres indretningsmæssige ændringer i stalden i forbindelse med udvidelsen. Der er fravalgt præfabrikerede drænede gulve, da der ikke skal ske indretningsmæssige ændringer i stalden.

Malkekøer: Den nye kostald vil blive udført som sengestald med fast gulv, 2 % hældning med skrabning 12 gange i døgnet. Der er BAT-blad på dette staldsystem. Årsagen til at der er lav ammoniakfordampning fra denne staldtype er, at skraberne skubber møget hen til en smal gyllekanal. Når gyllekanalen ikke er så bred vil der være relativ lille fordampning derfra. Mht. det faste gulv, bliver det skrabet så ofte, at ammoniakfordampningen mindskes mest muligt. Skraberer kører oftere på de tidspunkter hvor køerne går omkring, end hvor de ligger og sover.

Kælvebokse: Kælveboksene er pga. komfort og dyrevelfærd indrettet med komadrasser med savsmuld.

Vurdering af staldsystemer

Småkalve - vurdering

Det er Vordingborg Kommunes vurdering at det er BAT at småkalvene går på dybstrøelse. Ammoniakfordampningen fra denne dyregruppe vurderes at være uvæsentlig, da dyrene er relativt små, og de ikke yder på samme måde som malkekøerne.

Kviestald - vurdering

Det er korrekt at der er frivilligt indført BAT, og det tæller dermed med i denne ansøgning som BAT og som reduktion af ammoniak. Vordingborg Kommune vurderer at opstaldning af kvier er BAT, da de bliver opstaldet i eksisterende stald, og der er installeret spalteskrabere, der fjerner ca. 20 % ammoniak.

Malkekøer - vurdering

Til malkekøerne er fravalgt præfabrikerede drænede gulve, da der er risiko for problemer med klovsundheden og udskridninger, da gulvet kan blive meget glat. Gylleforsuring er fravalgt i den nye stald, da den etableres med fast gulv og skraber. I forbindelse med denne staldtype vil det ikke være proportionalt at installere gylleforsuring, da der kun vil forventes en relativt lille øgning i reduktionen af

ammoniakfordampningen, da spaltearealet er mindre end i en traditionel stald med spaltegulv. Da gylleforsuring ikke etableres i den nye stald, vil det ikke være proportionalt i nogle af de gamle stalde. Det er ikke proportionalt at etablere gylleforsuring i alle stalde, da det kræver store omkostninger hvis gulvtypen skal ændres.

Kælvebokse - vurdering

Vordingborg Kommune vurderer at det er BAT at have kælvebokse med komadrasser og savsmuld. Dette vurderes ud fra, at det er meget kort tid køerne er i boksene, samt at de ikke er højtydende i denne periode. Derudover giver det stor velfærd for de kælvene køer at ligge på madrasser. Boksene rengøres efter brug, så der vil ikke ligge gammelt møg i boksene.

8.2 Ressourcer

Vandforbrug

Vaskevand fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden. Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til vask af malkeanlægget. Der anvendes drikkekopper/kar med drikkeventiler som drikkesystem, der efterses jævnligt. Vandforbruget registreres og monitoreres kvartalsvis for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Derudover bliver der installeret en vandalarm på hovedindløbet til stalden, der sikrer, at der ikke vil kunne forekomme spild i store mængder i forbindelse med f.eks. et læk eller en utæt drikkeventil.

Energiforbrug

Der er naturlig ventilation i alle stalde, hvilket betyder at der ikke er strømforbrug til ventilation. Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås. Der vil blive opsat lavenergi lysstofrør i stalde, og fremadrettet vil alle gamle lysstofrør blive udskiftet. Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang. Der er stillet vilkår om at få besøg af en energikonsulent fra f.eks. SEAS, for at få undersøgt, om der kan spares mere energi på ejendommen. Resultatet af denne energirapport følger Vordingborg Kommune op på.

Vurdering af ressourcer

For at sikre, at energiforbruget mindskes mest muligt, er der i afsnittet om energi sat vilkår om at alle lysstofrør skal udskiftes, når de går i stykker, med lavenergilysstofrør og der skal sættes sensorer på udendørsbelysning, så der kun er lys, når der er behov for det.

Med fastsættelse af disse vilkår vurderes det at der er BAT indenfor energiforbrug.

Mht. vandforbrug er der stillet vilkår om, at der skal installeres en vandalarm på hovedledningen til stalden. Det gøres for at sikre at der ikke vil kunne komme et vandspild der ikke stoppes øjeblikkeligt. Der er fokus på genbrug af vand, da vandet fra køling af mælken genbruges til vask. Derudover genbruges skyllevand så ofte så muligt. Det vurderes at der er fokus fra ejendommen på, at spare på vandforbruget.

Det vurderes derfor med de stillede vilkår, at der er BAT indenfor ressourceforbrug.

8.3 Gødningsopbevaring

Gyllebeholdere efterlever kravene i BREF dokumentet. Dvs. at beholdere er faste tanke, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bunde er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanke, der er omfattet af 10- års beholderkontrol skal tømmes ca. 1 gang årligt

for inspektion og evt. reparationer. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold, der er med til at reducere ammoniakfordampningen.

Vurdering

Når gældende lovgivning overholdes, vurderes det at gødningsopbevaringen lever op til BAT-kravet.

8.4 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Disse teknikker er de samme der er gældende for kvægproduktion. Disse tiltag er der en dækkende lovgivning omkring, og det betragtes som BAT at overholde disse teknikker.

Det er BAT at håndtere spredningen af gylle således, at lugtgener mindskes på steder, hvor det er sandsynligt, at naboer kan berøres, ved bl.a. at sprede husdyrgødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme, og at undgå udspredning i weekender og på helligdage, samt være opmærksom på vindretningen i forhold til nabohusene. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage (mandag – fredag), men kan dog også forekomme i weekenden, hvis det er med til at afslutte gyllekørslen i en samlet periode. Det vigtigste er, at gyllekørslen køres i en så sammenhængende periode som muligt, både af hensyn til lugtgener, men også af hensyn til reetablering af naturligt flydelag.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Vurdering

Det vurderes at den gældende lovgivning på området er så dækkende, at BAT-kravet er overholdt når gældende lovgivning overholdes.

8.5 Management

Godt landmandskab er en vigtig del af BAT og selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brugen af energi og vand, er det tydeligt at en ansvarsbevidst driftsledelse kan bidrage til en forbedret miljøpræstation for en bedrift med intensiv kvægproduktion.

Til forbedring af den generelle miljøpræstation for et intensivt husdyrbrug, er det BAT at udføre alle de følgende punkter:

- Bedriftens eventuelle medarbejdere vil altid være vidende om det nyeste indenfor pasning af dyrene. Der skal kunne dokumenteres hvordan – i form af referater fra f.eks. erfamøder, kvitteringer for deltagelse i kvæggkongresser m.v.
- Medarbejderne vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen
- På ejendommen vil der være en beredskabsplan til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser (bilag 13)
- Udarbejdelse af gødnings- og markplaner
- Affald afskaffes miljøbevidst og korrekt

- Rengøring i om omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for lugtgener for omkringboende
- Dagligt tilsyn med bedrift og dyrehold føres med opmærksomhed omkring optimal drift og god dyrevelfærd i produktionen.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

8.6 Samlet vurdering af BAT

Når der ses samlet på virksomhedens BAT-niveau vurderes det meget fint set i forhold til BAT niveauet i Vordingborg Kommune på denne type husdyrbrug.

I forhold til BAT- høringsudkastet "Vejledende BAT standardvilkår for konventionel produktion af malkekvæg i gyllesystemer" er niveauet ret lavt. Der foreslås et BAT-niveau på ca. 45 % reduktion i nye staldanlæg. I den nye stald er der en ammoniakreduktion på ca. 50 % (BAT-gulv), det accepteres derfor at der er ca. 20 % i de eksisterende stalde. Da der kun er kvier og kalve i de eksisterende stalde vil der ikke være så stor fordampning. Det største kvælstoftab i gødningen kommer fra malkekøerne, og de er derfor de vigtigste at have i en stald der giver ammoniakreduktion.

Når der ses på ressourceforbruget vurderer Vordingborg Kommune at der er BAT. Der er stadig muligheder for forbedring, f.eks. i form af frekvensstyrede pumper, forkøling af mælken. Det er bare eksempler på, hvad bedriften kan forbedre, og hvad der kan ses på i forbindelse med revurderingen. Der er stillet vilkår for at mindske elforbruget og vandforbruget. Disse tiltag vil gøre ressourceforbruget mindre.

Vordingborg Kommune vurderer, at ejendommen anvender tilstrækkeligt BAT.

9. Egenkontrol

Der er løbende gennem godkendelsen stillet vilkår om egenkontrol.

Vurdering

Vilkår om egenkontrol har til formål at sikre en løbende og systematisk registrering, der giver bedst muligt grundlag for overblik over produktionsforholdene. Derudover kan registreringen fungere som dokumentation for overholdelse af bestemte konkrete vilkår for husdyrbrugets indretning og drift, da den kan vurderes, når der føres tilsyn med husdyrbruget. Det vurderes, at de stillede vilkår i tilstrækkeligt omfang vil sikre god kontrol af bedriften.

10. Alternative løsninger og 0-alternativet

Alternativet til den ansøgte udvidelse kunne være at fortsætte med det nuværende godkendte dyrehold. Udviklingen går i retning af, at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der bliver tilbage, bliver større. Hvis virksomheden ikke følger med udviklingen, er det stilstand, og dette betyder at virksomheden må vige pladsen for andre virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-alternativ på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted.

Ved en udvidelse af produktionen kan arbejdsgange rationaliseres, og der kan i større udstrækning benyttes ny miljøvenlig teknologi.

11. Husdyrbrugets ophør

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen stilles der følgende vilkår (vilkår 11.1) for at sikre at husdyrbruget ikke vil være til gene for omgivelserne efter ophør.

Vilkår

11.1

Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger :

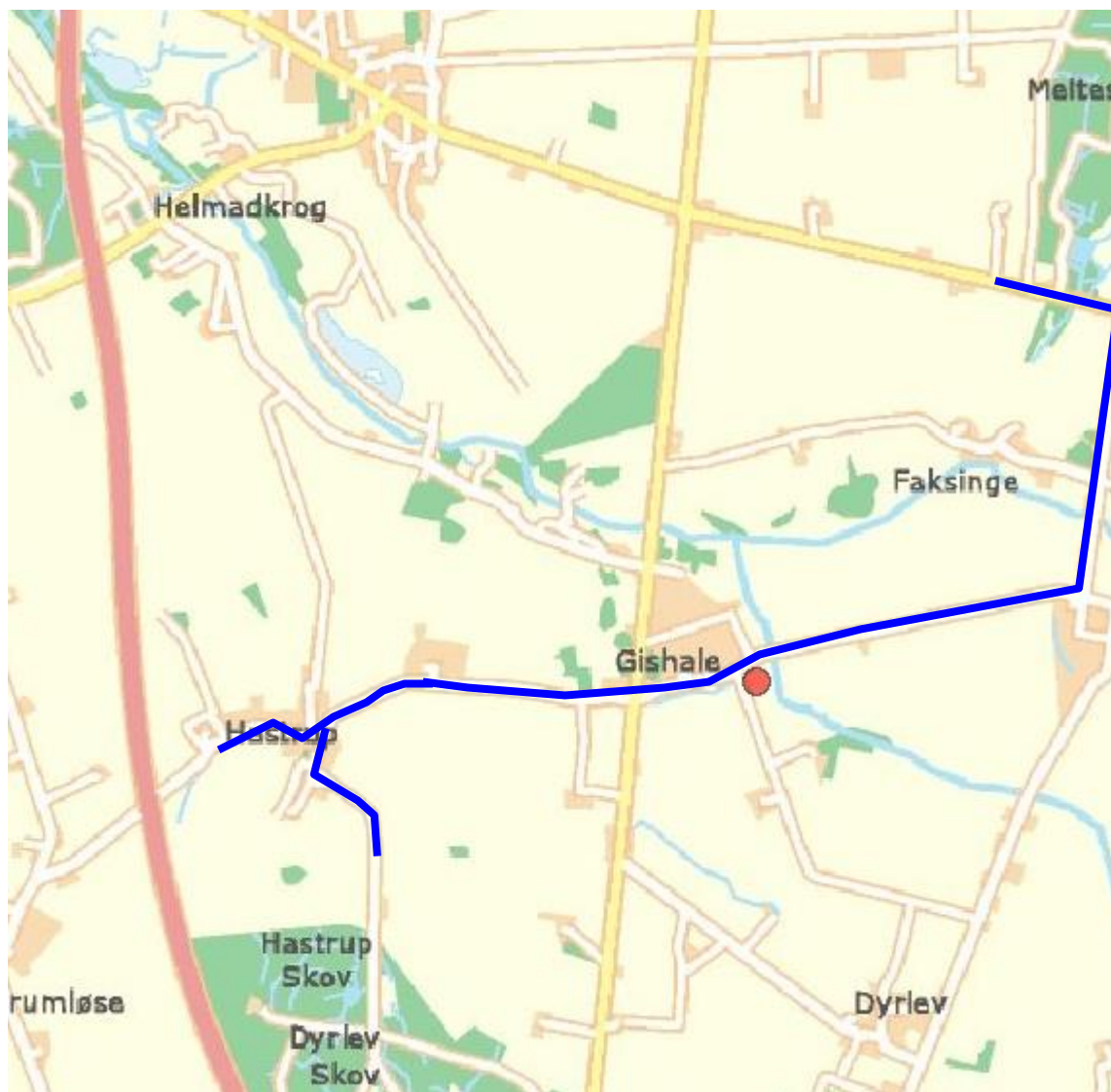
- Gyllebeholdere, fortank med rørsystemer, gyllekanaler / kummer m.v. skal tømmes og rengøres
- Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
- Alt foder og ensilage skal bortskaffes fra ejendommen, og ensilagepladser skal rengøres

Bilag 1. Situationsplan for Hastrupvej 20

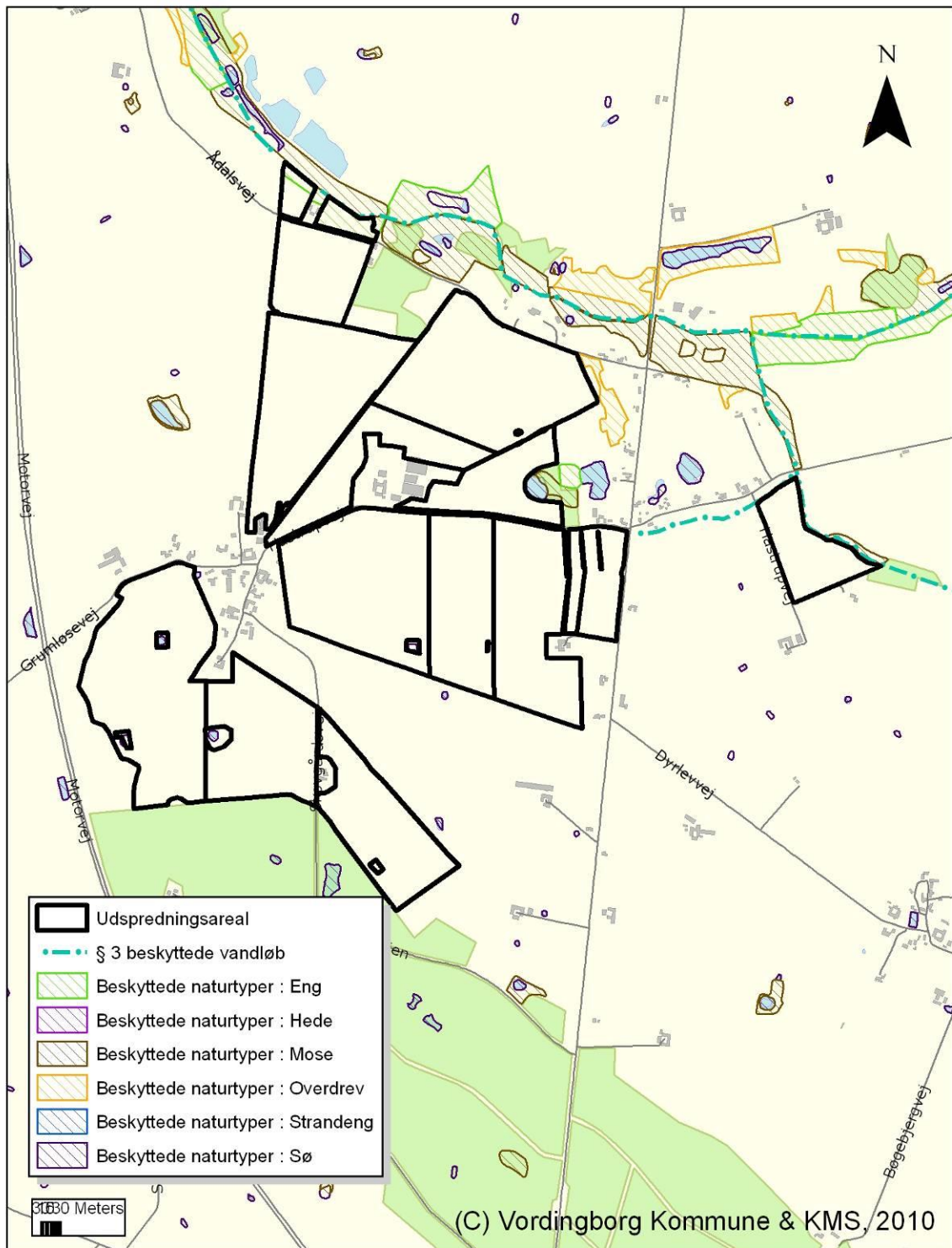


Bilag 2. Transportrute

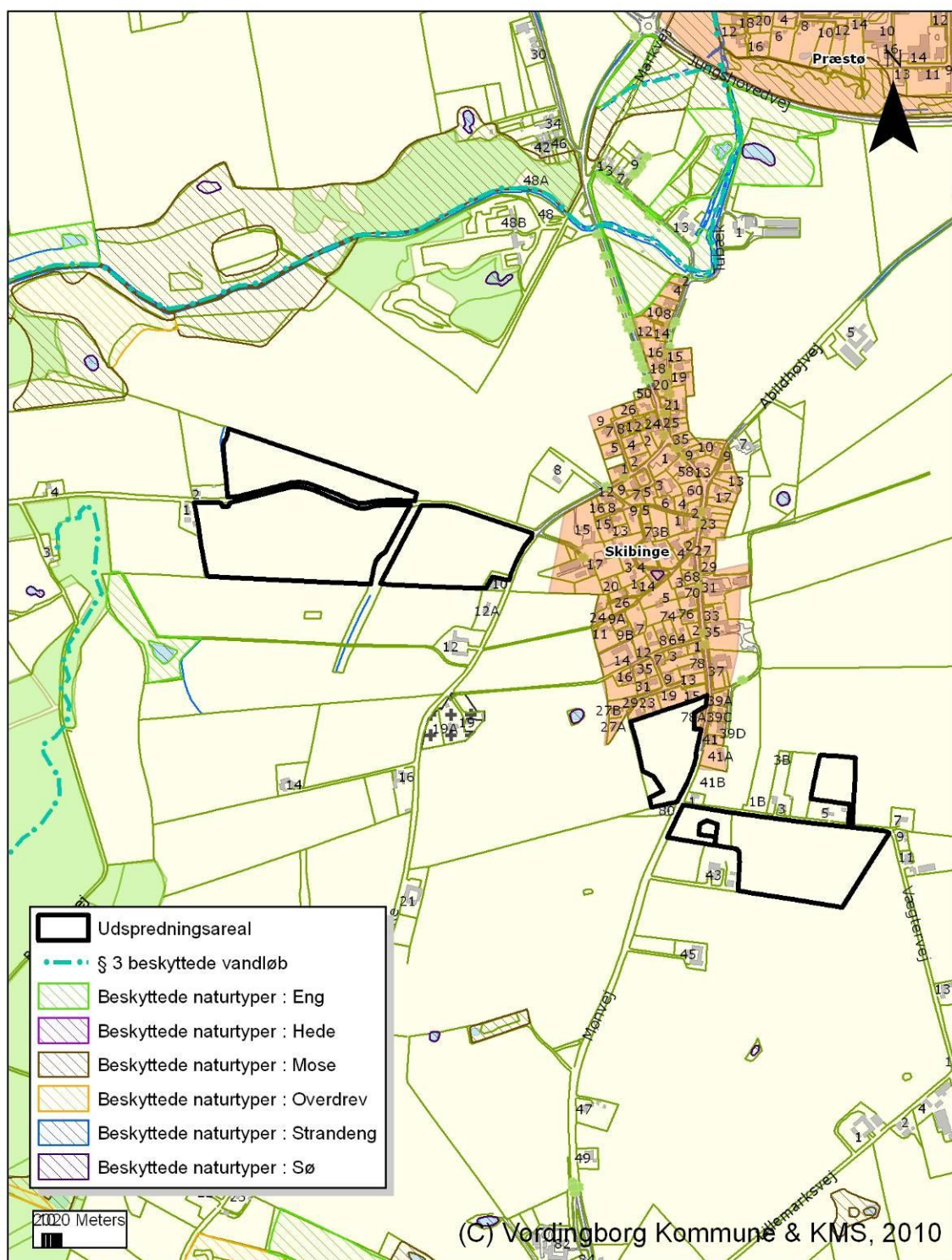
Wessel Doldersum – Transportveje – udbringning af husdyrgødning på egne arealer.



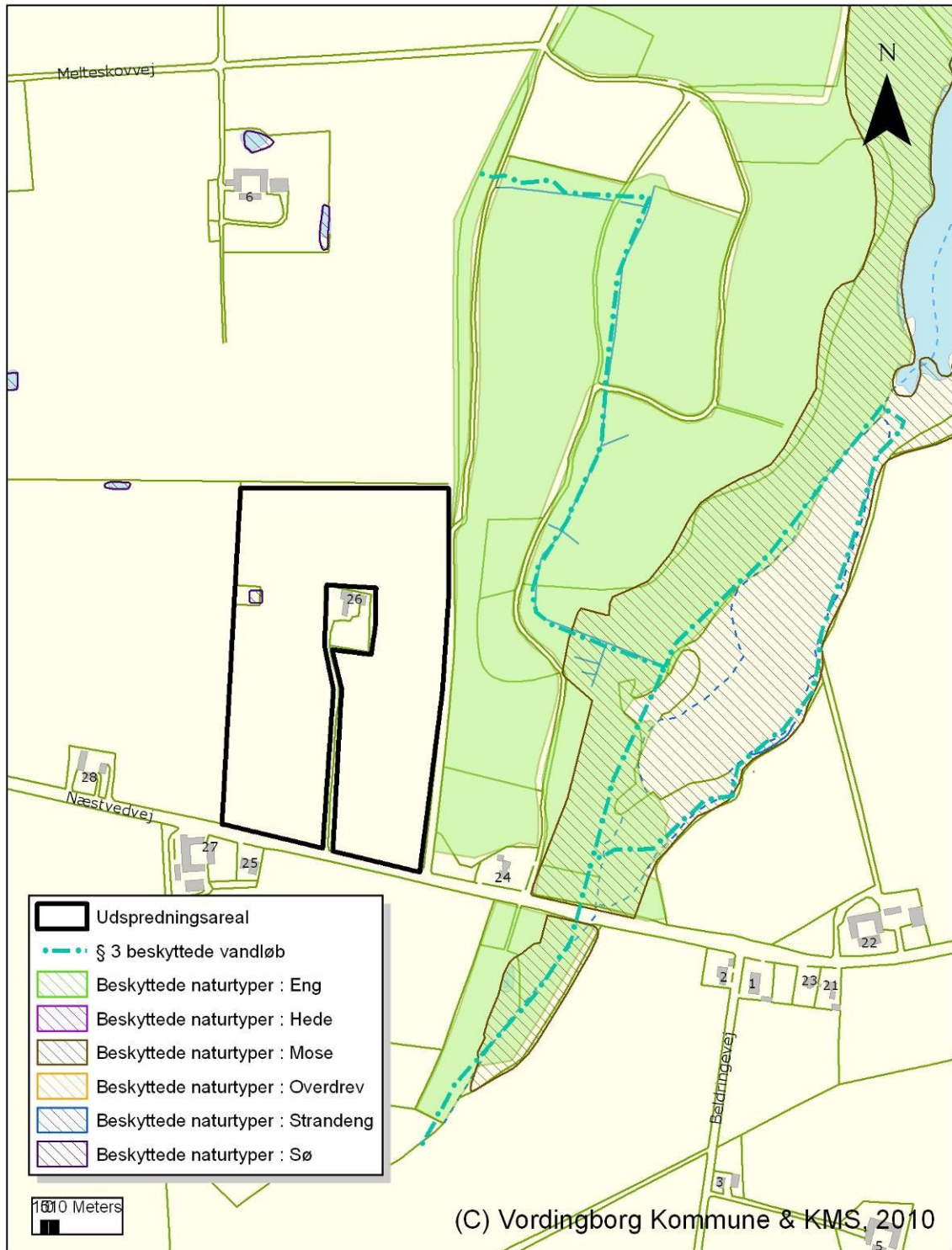
Bilag 3. Beskyttet natur 1



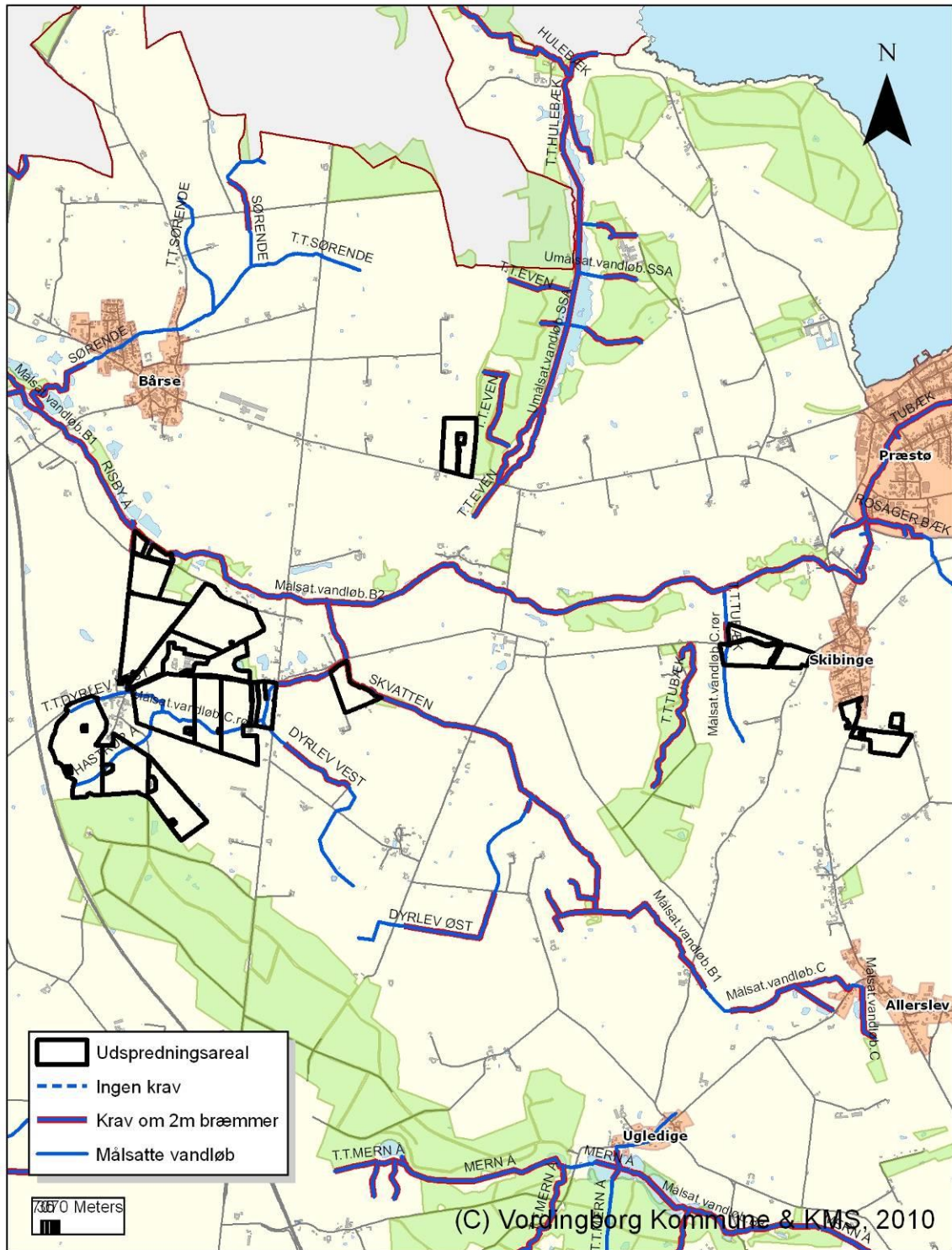
Bilag 4. Beskyttet natur 2



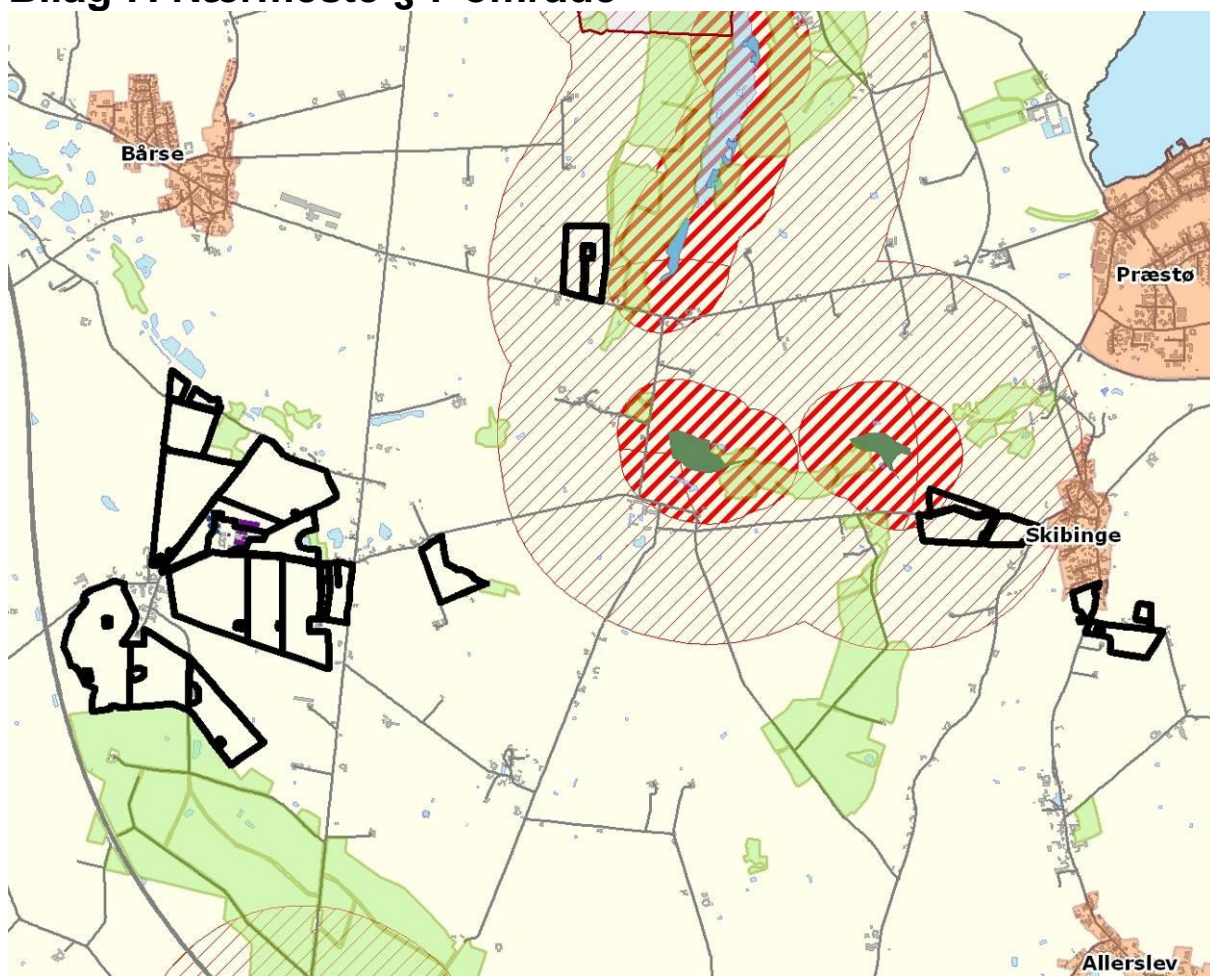
Bilag 5. Beskyttet natur 3



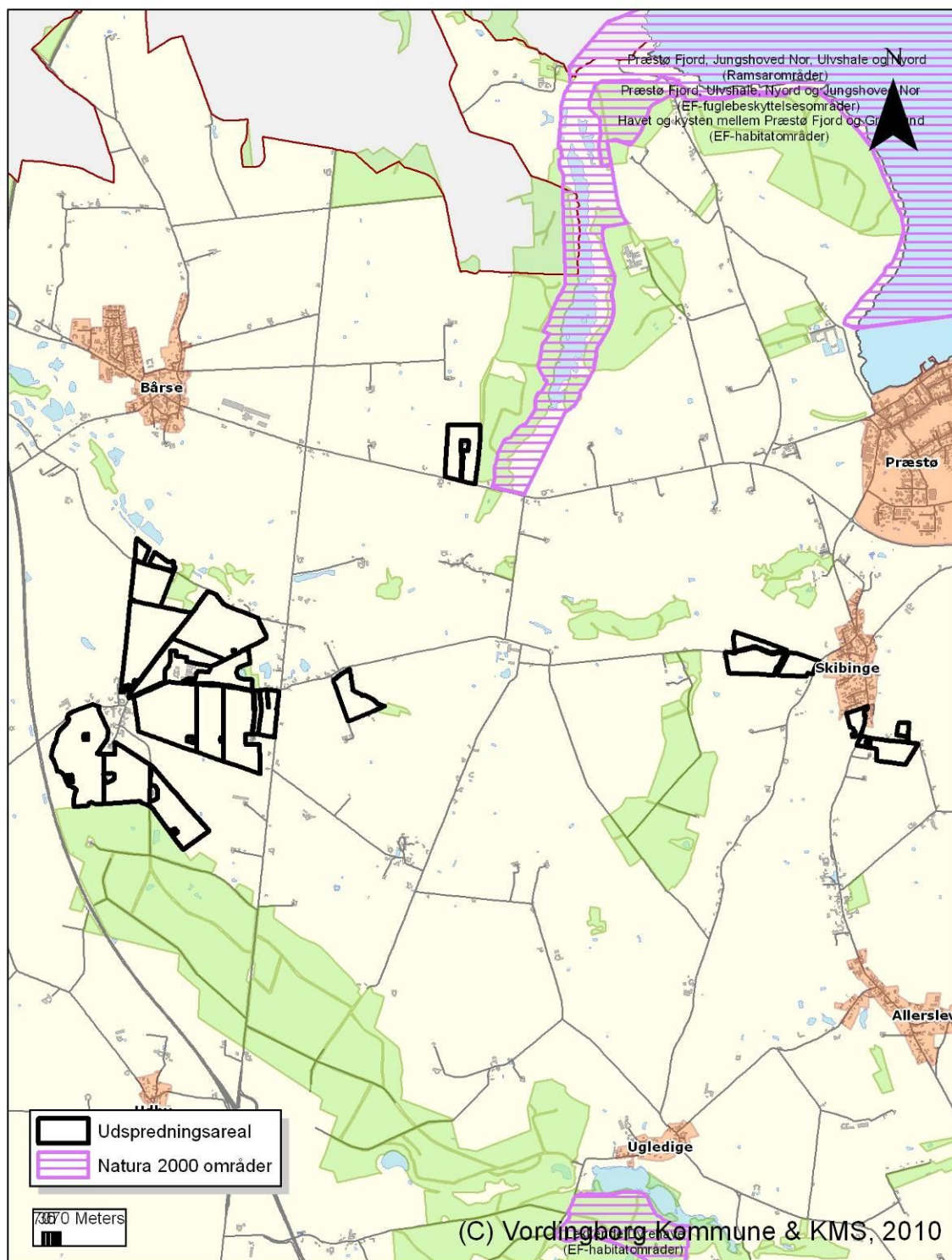
Bilag 6. Vandløb



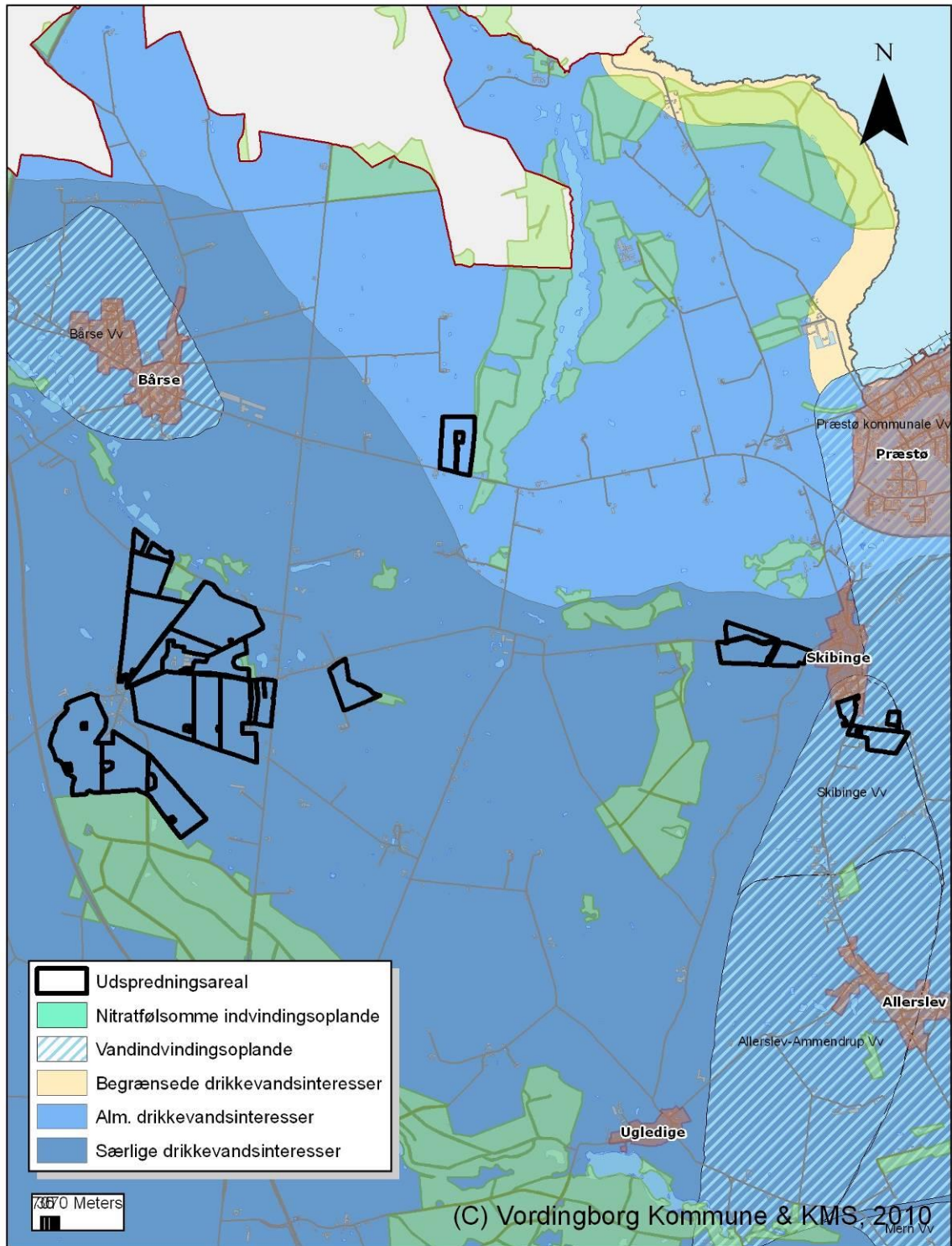
Bilag 7. Nærmeste § 7 område



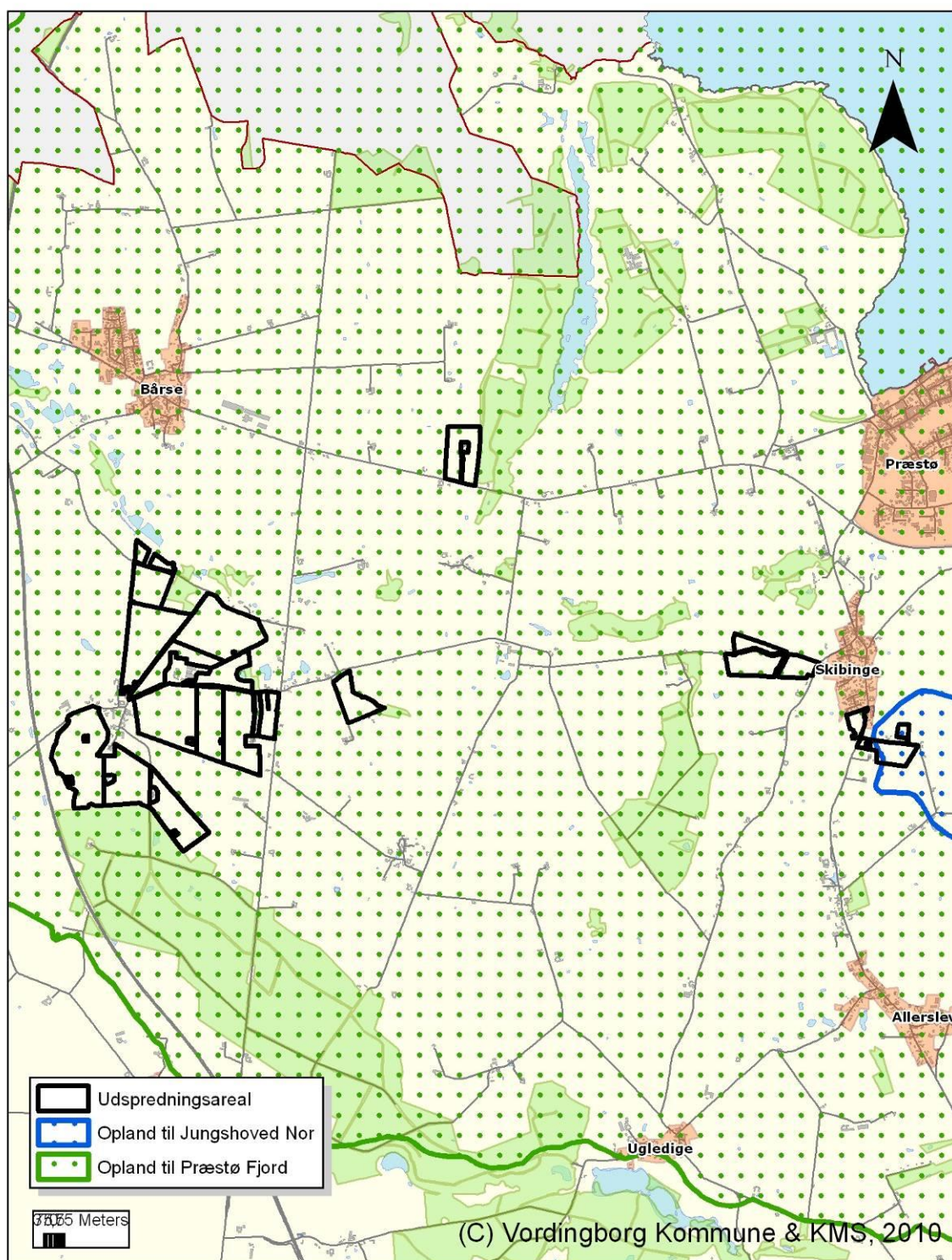
Bilag 8. Nærmeste Natura 2000 område



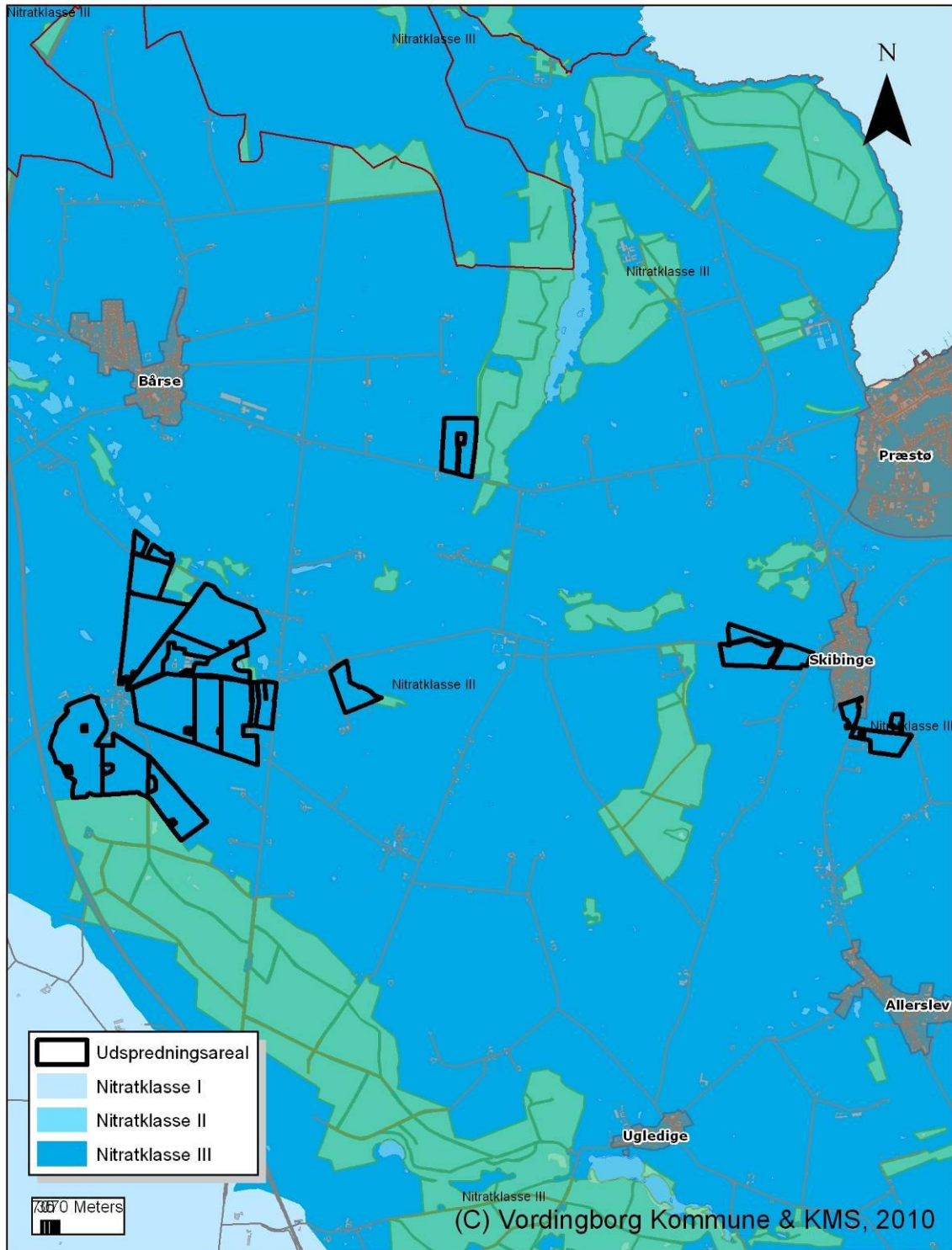
Bilag 9. Drikkevandsinteresser i området



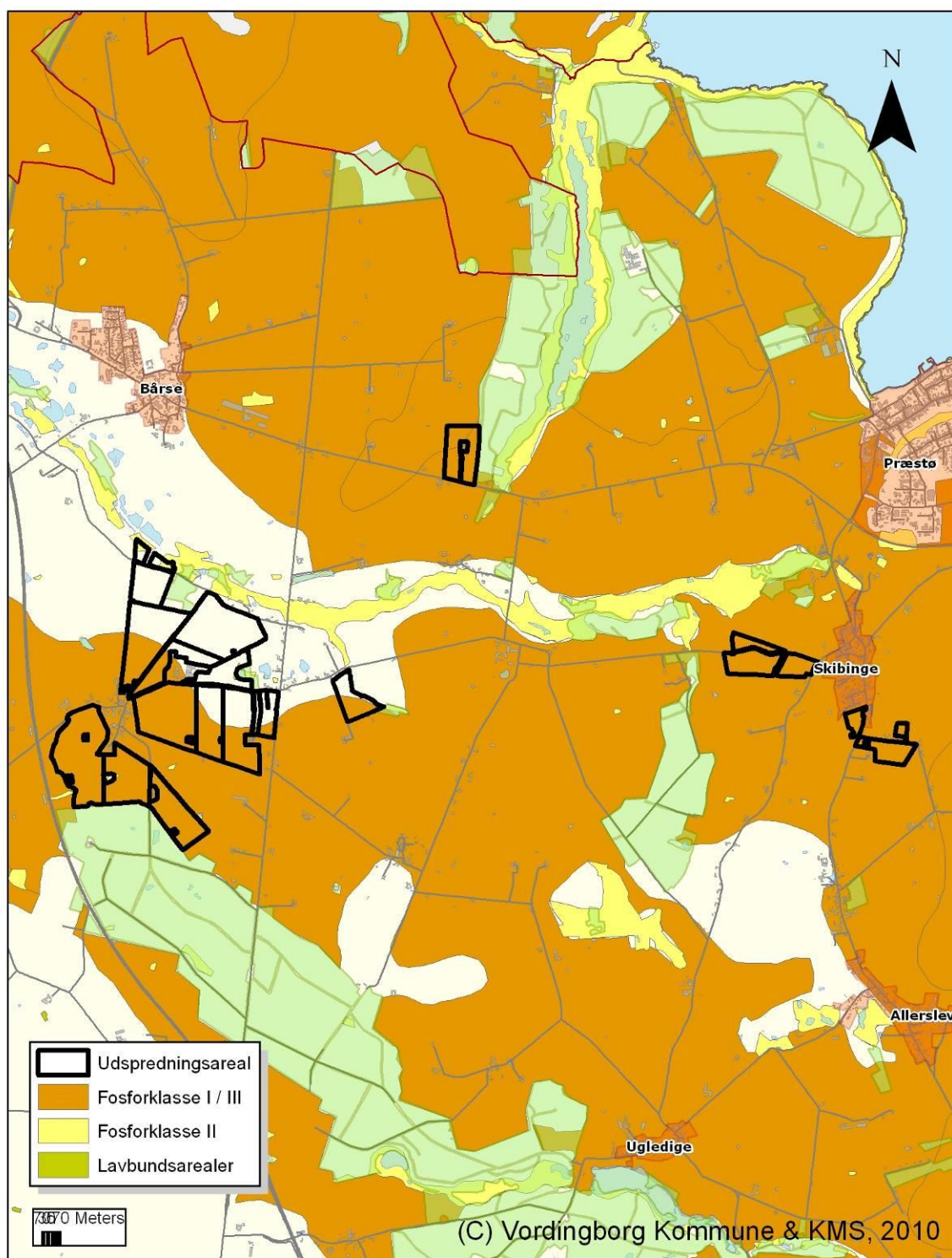
Bilag 10. Oplandet til Præstø Fjord og Jungshoved Nor



Bilag 11. Nitratklasser



Bilag 12. Fosforklasser og lavbundsarealer



Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan for Bybjerggård, Hastrupvej 20 4720 Præstø

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE.....	side 3
BRAND- OG EVAKUERING – INSTRUKS.....	side 4
UHELD MED GYLLE – INSTRUKS.....	side 5
KEMIKALIE- / PESTICID ELLER OLIESPILD – INSTRUKS.....	side 6
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER – INSTRUKS ...	side 7

Udarbejdet af: Landboforeningen Gefion, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, Heidi Ledskov, januar 2010.

Introduktion

Denne beredskabsplan er udarbejdet som et led i ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld, således at risiko for gene og forurening minimeres.

Planen skal være kendt af ejendommens ansatte og skal til hver tid være tilgængelig for de ansatte. Der skal forefindes et eksemplar af beredskabsplanen på ejendommens kontor/personalestue.

Beredskabsplanen skal udleveres til miljømyndigheder/beredskab i forbindelse med uheld, forurening, brand mv.

Beredskabsplanen kontrolleres mindst 1 gang årligt, således at telefonnumre mm er opdaterede og korrekte.

Ved større uheld eller brand mv. skal der ALTID ringes 112.

Ved mindre uheld kontaktes miljømyndighederne.

TELEFONNUMRE

Brandvæsen:	112
Ambulance:	112
Miljømyndighed:	112
Falck:	70 33 33 11
Dyrlæge:	Thomas Gregersen, Faxe Dyrehospital 56 71 50 09
Lægevagt:	70 15 07 00
Landboforeningen Gefion:	57 86 50 00
Daglige ansvarlige:	
- Wessel Doldersum	50 97 37 06 / 55 98 13 96
- Stijn Julesen	20 63 12 98

BRAND- OG EVAKUERING – INSTRUKS

Ved større brande tilkaldes brandvæsenet – RING 112:

- Oplys navn, adresse og telefonnummeret der ringes fra.
- Hvad er der sket
- Oplys at der er tale om en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – og hvor mange
- Er dyrene i fare

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, kemikalier, trykflasker, gødning, olie og lignende.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg da at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet, udlever denne mappe og oplys:

- Om der er tilskadekomne eller dyr, der ikke er i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Ved mindre brande benyttes brandslukningsmateriel.
Brandslukningsmateriel er opsat følgende steder:

- Foderlade
- Maskinhal (2 stk.)
- Ny kostald
- Kalvestald
- Malkestald
- Kviestald
- Stuehus

Se situationsplanen bagest i mappen

Kontakt altid - Wessel Doldersum

50 97 37 06 / 55 98 13 96

UHELD MED GYLLE – INSTRUKS

Ved større overløb af gylle fra gylletanke eller gyllevogne eller ved brud på gylletanke

- RING 112

- Oplys navn, adresse og telefonnummeret der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller søer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe.

Forsøg at opdæmme gyllen for at undgå, at gyllen løber til vandløb eller søer. Opdæmningen kan ske med halmballer fra maskinladen. Er gyllen løbet til vandløb kan opdæmning i vandløbet forsøges med halmballer fra maskinladen.

Der er desuden en teleskop-læsser på ejendommen, som kan benyttes til at afhjælpe uheld.

Ved mindre uheld kontaktes Vordingborg Kommunes beredskab: 55 37 27 40 (døgnåbent)

Modtag miljømyndighederne og udlever denne mappe.

Forsøg at opdæmme gyllen for at undgå, at gyllen løber til vandløb eller søer. Opdæmningen kan ske med halmballer fra maskinladen. Er gyllen løbet til vandløb kan opdæmning i vandløbet forsøges med halmballer fra maskinladen.

Kontakt altid - Wessel Doldersum

50 97 37 06 / 55 98 13 96

KEMIKALIE- / PESTICID ELLER OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier, olie eller pesticider

– RING 112

- Oplys navn, adresse og telefonnummeret der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.
- Om der er risiko for forurening af drikkevand, vandløb eller søer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe.

Forsøg at opdæmme for at undgå at kemikalier mm løber til vandløb eller søer. Opdæmningen kan ske med halmballer fra maskinladen. Er kemikalier løbet til vandløb kan opdæmning i vandløbet forsøges med halmballer fra maskinladen.

Ved mindre uheld kontaktes Vordingborg Kommunes beredskab: 55 37 27 40 (døgnåbent)

Modtag miljømyndighederne og udlever denne mappe.

Forsøg at opdæmme for at undgå at kemikalier mm løber til vandløb eller søer. Opdæmningen kan ske med halmballer fra maskinladen. Er kemikalier løbet til vandløb kan opdæmning i vandløbet forsøges med halmballer fra maskinladen.

Kontakt altid - Wessel Doldersum 50 97 37 06 / 55 98 13 96

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER – INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og i forbindelse med markdriften mm.

Bekæmpelsesmidler/kemikalier skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og en spand til hurtig opsamling af det spildte.

Medbring altid mobiltelefon, så der kan tilkaldes hjælp hurtigst muligt.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler/kemikalier bør der altid være førstehjælpsudstyr og øjenskyllleflasker til rådighed.

Bekæmpelsesmidler/kemikalier bør altid opbevares forsvarligt under lås og utilgængeligt for børn.

Kemikalierummet bør være:

- Godt ventileret, tørt og frostfrit
- Med god belysning
- Udstyret med f.eks. savsmuld til opsamling af spild
- Forsynet med støbt gulv med kant, så spild ikke kan sive ned og kan tilbageholdes

Desuden bør de ikke opbevares sammen med levnedsmidler, foderstoffer eller lignende.

Bilag 14. Relevante miljøregler

Listen er ikke udtømmende, og der er mange andre love og bekendtgørelser der skal overholdes på et landbrug. Disse er udvalgt, da det primært er dem der ligger til grund for godkendelsen. Der skal gøres opmærksom på, at der er tillæg og opdateringer til flere af bekendtgørelserne og at det altid er nyeste lovgivning der skal overholdes.

Love

Lov nr. 1572 af 20/12-2006. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Bekendtgørelser

BEK Nr. 294 af 31/3-2009: Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug

BEK nr. 1695 af 19/12-2006: Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

BEK nr. 439 af 11/5-2009: Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr

BEK nr. 724 af 1/7-2008: Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines